

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού φορολογίας

ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ Α.Μ.: 8087
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ Α.Μ.: 7762

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:
ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ηράκλειο
Ιούλιος 2015

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα θα γίνει μια προσπάθεια να κατανοηθεί τι είναι η φορολογία στην Ελλάδα, τι σημαίνει φορολογία και γενικά ποιες μεγάλες κατηγορίες φόρων έχουμε.

Ο Φόρος Εισοδήματος Στην Ελλάδα είναι ένας από τους κύριους φόρους καθώς ισχύει τόσο για τα φυσικά πρόσωπα, όσο και για τα νομικά πρόσωπα. Φυσικά ο Φόρος αυτός έχει επικαιροποιηθεί με τον Νόμο 4172 και αυτός θα είναι και το κύριο μέρος και θα αναλυθούν ορισμοί σχετικά με την φορολογία στην Ελλάδα και το σκοπό αυτής, καθώς και έννοιες, κατηγορίες και αντικείμενο των φόρων.

Τέλος τα τεκμήρια ήταν κάτι που για αρκετό καιρό έλειπε από το φορολογικό σύστημα ή ήταν σε πολύ υψηλότερα επίπεδα και έτσι δεν είχε απασχολήσει τον μέσο φορολογούμενο πολίτη. Σήμερα όμως έχουν αλλάξει ως και ριζικά κάποια από αυτά και έτσι ξανά ήρθε στο προσκήνιο η έννοια των τεκμηρίων και απασχολεί περισσότερο από ποτέ όλους του φορολογούμενους πολίτες της Ελλάδας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ.	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελ.	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	σελ.	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	σελ.	7
1.1. Η έννοια του φόρου	σελ.	9
1.2. Σκοπός της φορολογίας	σελ.	12
1.3. Άμεσοι και έμμεσοι φόροι	σελ.	13
1.4. Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος	σελ.	15
1.5. Κατηγορίες του φόρου εισοδήματος	σελ.	15
1.6. Πρόσωπα που βαρύνουν τους φορολογουμένους	σελ.	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Ο ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ.	20
2.1. Φόρος εισοδήματος σύμφωνα με τον νόμο 4172	σελ.	20
2.2. Εισόδημα από ακίνητα	σελ.	25
2.2.1. Προσδιορισμός του εισοδήματος από οικοδομές	σελ.	26
2.2.2. Συμπληρωματικός φόρος εισοδήματος από ακίνητα 1,5%	σελ.	26
2.2.3. Προσδιορισμός του εισοδήματος από εκμίσθωση γαιών	σελ.	27
2.3. Εισόδημα από κινητές αξίες	σελ.	29
2.4. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις	σελ.	33
2.5. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις	σελ.	35
2.6. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες	σελ.	37
2.7. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών και από άλλη πηγή	σελ.	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ-ΔΑΠΑΝΕΣ -ΤΕΚΜΗΡΙΑ	σελ.	42
3.1. Τεκμήρια διαβίωσης	σελ.	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ	σελ.	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ- ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ 5 ΚΑΙ 6 ΕΝΤΥΠΟΥ Ε		
1	σελ.	58
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	σελ.	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.	76

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η φορολογία είναι η βασική πηγή εσόδων για όλα τα κράτη παγκοσμίως. Έχει ρόλο υποχρεωτικό και όχι εθελοντικό ή προαιρετικό γιατί και τα μέτρα επιβολής της προέρχονται μέσω νόμων και νομοθετικών διατάξεων¹.

Η φορολογία είναι ένα σημαντικό όργανο πολιτικής για την επίτευξη των εκάστοτε επιδιωκόμενων στόχων, που μάλιστα μέσω αυτής προέρχονται τα έσοδα του Δημόσιου Προϋπολογισμού. Η φορολογία είμαι μια «Πράξη» που κάνει το κράτος, ώστε να εισπράξει φόρους από τους πολίτες, όπου αυτό επιτυγχάνεται:

- κάθε φορά που ολοκληρώνεται μια νόμιμη αγοροπωλησία προϊόντων ή υπηρεσιών με νόμιμους αντιπρόσωπους
- Στην δήλωση εισοδημάτων σε σχέση με το τι ξοδεύουμε
- Από την κεκτημένη ή κληροδοτούμενη περιουσία

Όλα αυτά είναι τα σχετικά με τους φόρους, και αποτελούν την γενική έννοια που περικλείει τη φορολογία.

Οι φόροι είναι ένα ποσό το οποίο είναι υποχρεωμένοι οι πολίτες να πληρώσουν στο κράτος. Ένα ποσό που ο πολίτης υποχρεωτικά και βάσει νόμου, καταβάλλει στο κράτος, ώστε αυτό να έχει έσοδα και να μπορεί να λειτουργήσει.

Όμως μπορεί να είναι πολλοί αλλά σύμφωνα με τα όσα προαναφέραμε για να προκύψει αυτή η φορολογία από την κάθε παραπάνω διαδικασία έχουμε τα εξής :

- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, ΦΠΑ
- Το Φόρο Εισοδήματος
- Το φόρο περιουσίας ή και ακόμα της κληρονομιάς

¹ Σύνταγμα της Ελλάδας Άρθρο 78 Σημείο 1.: Κανένας Φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή της κατηγορίες του, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος.

Ουσιαστικά πρόκειται για μια συνεισφορά του πολίτη, που μέσα από τις συναλλαγές του πληρώνει και ένα ποσό στο κράτος, ώστε αυτό να έχει το προαναφερόμενο εισόδημα.

Η έννοια και ο όρος της Φορολογίας υπάρχει (και αυτό αποδεικνύεται από την ιστορική βιβλιογραφία μας) από τους αρχαίους κιόλας χρόνους, από τότε δηλαδή που υπάρχει οργανωμένο κράτος. Τονίζουμε μάλιστα την έννοια του οργανωμένου κράτους διότι αυτός είναι ο λόγος που ένα κράτος χρειάζεται χρήματα για να μπορέσει να εκτελέσει και να εκπληρώσει όλα τα έργα ή τις πολιτικές που χρειάζεται για την ομαλή λειτουργία του. **Έτσι φαίνεται η άρτια σύνδεση μεταξύ της Φορολογίας και του Οργανωμένου Κράτους.**

Κατά την αρχαιότητα μάλιστα, για την προφύλαξη των ανθρώπων από τους κινδύνους που υπήρχαν, δημιουργήθηκαν δημόσιες ανάγκες και δαπάνες οι οποίες αρχικά καλύπτονταν από την παροχή κάποιας μορφής αντιπαροχής. Στη συνέχεια ήρθαν φόροι που αποδίδονταν στο ισχυρότερο της φυλής, έπειτα στο όποιον τοπικό άρχοντα ή βασιλιά και τέλος στους κυβερνόντες. Η επιβολή της φορολογίας παρ' όλο που ήταν δυσάρεστη εθεωρείτο τόσο απαραίτητη όσο και σήμερα. Μάλιστα πολλοί αναφέρουν πως σήμερα δεν θα είχαμε τόσα πολλά κληρονομήματα από τον Χρυσό Αιώνα του Περικλέους χωρίς την φορολογία².

Η φορολογία και το φορολογικό σύστημα απασχολεί ενεργά και με μεγάλη ένταση όλους τους πολίτες του κράτους, καθώς αφορά τον πάσα ένα και την κάθε μία που συμβάλλουν στην παραγωγική διαδικασία και μέσω αυτής προκύπτει κάποιο εισόδημα, για άλλους είναι ένας απλός μισθός, για άλλος κέρδος και για άλλος εισφορές από τρίτες ενέργειες ή εκμισθώσεις

Τέλος, θα ήταν εξαιρετικά σημαντικό να αναφέρουμε πως υπάρχουν υποστηρικτές και μη της φορολογίας και του φορολογικού συστήματος, καθώς επίσης και πολέμιοι. Οι υποστηρικτές αυτού αναφέρουν ότι μέσω της φορολογίας επιτυγχάνεται πρωτίστως η εξεύρεση οικονομικών πόρων για το

² Σταυρακάκη Κατερίνα, 2013, Οι αλλαγές σε όλους του τομείς της φορολογίας στην Ελλάδα τα τελευταία πέντε (5) χρόνια. Διπλωματική εργασία.
(<http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2013/StavrakakiKaterina/attached-document-1387783776-812358-27102/StavrakakiAikaterini2013.pdf>)

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

κράτος αλλά επιδιώκονται και άλλοι σκοποί όπως η ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, η ανάπτυξη, η μείωση της ανεργίας και όλα αυτά. Οι πολέμιοι κυρίως είναι αυτοί που δεν αντέχουν το βαρύ φορολογικό σύστημα που τους αρπάζει φόρο από το όποιο λιγοστό εισόδημα καταφέρνουν να εισπράξουν από τις διάφορες δουλικές εργασίες που υπάρχουν το τελευταίο διάστημα στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ο σημαντικότερος και πιο τακτικός μηχανισμός που εξασφαλίζει οικονομικούς πόρους στο κράτος είναι η φορολογία, η οποία ορίζεται ως η αναγκαστική μεταβίβαση αγοραστικής δύναμης από τους ιδιώτες στο δημόσιο³. Λόγω του αναγκαστικού και οικονομικού της χαρακτήρα ενδιαφέρει ένα μεγάλο εύρος ατόμων. Απασχολεί τους οικονομολόγους, τους πολιτικούς, τους λογιστές, τους επιχειρηματίες, την κυβέρνηση αλλά και το σύνολο του πληθυσμού μιας χώρας δεδομένου πως κάθε πολίτης υφίσταται το βάρος της.

Εικόνα 1: Φόρος - πηγή : www.sardelis-ike.gr

Η φορολογία, λοιπόν, θεωρείται η σημαντικότερη πηγή δημόσιων εσόδων με την οποία οι κυβερνήσεις χρηματοδοτούν τις δημόσιες δαπάνες επιβάλλοντας φόρους στους πολίτες και τις επιχειρήσεις ενώ παράλληλα με τη χρήση της μπορούν να ενθαρρύνουν ή να αποθαρρύνουν συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες όπως, π.χ. τη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων, της ανεργίας.

Οι φόροι επιβάλλονται γιατί μέσω αυτών το κράτος επιδιώκει την επίτευξη όλων των βασικών του στόχων. Δηλ. να χρηματοδοτήσει τις δαπάνες

³ Καράγιωργας, Δ., (1981), *Δημόσια Οικονομική 2 : οι Δημοσιονομικοί θεσμοί*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα

του, να επιτύχει άριστη κατανομή των πόρων, να χρηματοδοτήσει την παραγωγή των δημόσιων αγαθών, να επιτύχει την άριστη διανομή του εισοδήματος αλλά και την ανάπτυξη της οικονομίας. Για να επιτύχει την άριστη διανομή εισοδήματος, φορολογεί βαρύτερα τις ανώτερες εισοδηματικές τάξεις και σε συνδυασμό με την κοινωνική πολιτική μειώνει την ανισοκατανομή του εισοδήματος. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της προοδευτικής φορολογίας. Ομοίως, για την ανάπτυξη της οικονομίας, απαιτούνται επενδύσεις, οι οποίες προϋποθέτουν αποταμίευση. Το κράτος, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη φορολογική πολιτική μπορεί να αποθαρρύνει την τρέχουσα κατανάλωση και έτσι να ενισχύσει την αποταμίευση και μέσω αυτής τις επενδύσεις και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Η φορολογία αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα των δημόσιων φορέων σε όλες τις χώρες του κόσμου, και ιδιαίτερα στις περισσότερο ανεπτυγμένες, αφού εξασφαλίζει συνήθως περισσότερο από το 90% των εσόδων τους. Για το λόγο αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό αντικείμενο μελέτης, με το οποίο ασχολούνται τόσο η οικονομική, όσο και άλλες επιστήμες, όπως π.χ. η νομική επιστήμη, η πολιτική επιστήμη, η διοικητική επιστήμη κ.ά.

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι πολίτες υποχρεούνται σε υλική θυσία για τη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού και την παροχή δαπανών όπως οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων, οι δαπάνες για την παιδεία, την υγεία, την εθνική άμυνα κ.α.

Η πληρωμή των φόρων δεν αντιστοιχεί σε ειδικό αντάλλαγμα, αλλά σε γενικό που είναι απαραίτητο για την ύπαρξη και ευημερία του πολίτη, ως πρόσωπο εντεταγμένο στο κοινωνικό σύνολο

1.1. Η έννοια του φόρου

Προσπαθώντας να δούμε τι είναι φόρος και πως αυτός ερμηνεύεται, να τονίσουμε πως αρκετοί οικονομολόγοι και δη φοροτεχνικοί έχουν προσπαθήσει επιτυχώς (σύμφωνα πάντα με την σκοπιά που το εξετάζουν) να δώσουν ορισμό.

Ξεκινώντας με τον Γάλλο οικονομολόγο G.Jeze, ο φόρος αποτελεί αναγκαστική εισφορά που καταβάλλεται από τον πολίτη και την επιχείρηση, χωρίς αντιπαροχή και την εισπράττει το κράτος για να αντιμετωπίσει τις δημόσιες δαπάνες⁴. Γενικότερα όμως, σαν αντιπαροχή μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός, ότι το κράτος προσπαθεί μέσα απο αυτή τη διαδικασία να αναπτύξει το κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο της χώρας.

Επίσης, ο φόρος είναι το μονομερές και αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό προς το δημόσιο τομέα, οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την κάλυψη των δημοσίων βαρών⁵. Συνεπώς, η φορολογία αποτελεί μία από τις πηγές εσόδων του δημοσίου τομέα, οι οποίες καλύπτουν τις δημόσιες δαπάνες. Εδώ να σημειώσουμε ότι ο ορισμός αυτός ισχύει στην περίπτωση που θεωρεί όλους τους φορολογούμενους ως ιδιώτες. Διότι σε φορολογία εισοδήματος υπόκεινται και οι εργαζόμενοι του Δημοσίου τομέα, δηλαδή και πληρώνονται από τους φόρους αλλά και επιστρέφουν φόρους βάση της φορολογίας εισοδήματος.

Βλέποντας μια άλλη απόχρωση του ορισμού έχουμε ότι: Φόρος είναι η υποχρεωτική εισφορά χρημάτων προς το κράτος, ο οποίος προκύπτει ανάλογα με τις εκάστοτε φορολογικές ρυθμίσεις. Ο σκοπός του είναι κυρίως εισπρακτικός, δηλαδή να αποφέρει χρήματα στα ταμεία του κράτους, ώστε να καλυφθούν οι δημόσιες δαπάνες. Η ανάγκη αυτή εξυπηρετείται από την

⁴ Βελέντζας Γιάννης, 2004, Οικονομικό Φορολογικό Δίκαιο, Εκδόσεις IuS Θεσσαλονίκη.

⁵ Γεωργακοπούλου Θ. , Πατσουράτης Β. (1993), Δημόσια Οικονομική, Εκδόσεις Σμπίλιας, Αθήνα.

φορολογική νομοθεσία, η οποία διαμορφώνει τις οικονομικές υποχρεώσεις των πολιτών προς το κράτος⁶.

Η έννοια της «φορολογίας», σύμφωνα με το λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη, ορίζεται ως η επιβολή φόρων και η πληρωμή οποιουδήποτε ποσού ή τιμήματος είναι υποχρεωμένος να εισφέρει κανείς σε μια ανώτερη αρχή. Η φορολογία λοιπόν, σύμφωνα με τα παραπάνω, αφενός χρηματοδοτεί τις κρατικές δαπάνες, κατά την δημοσιονομική πολιτική, αφετέρου ενισχύει ή σταθεροποιεί την οικονομική ανάπτυξη, και τέλος συμβάλει στην ανακατανομή του πλούτου που αφορά την κοινωνική οικονομία για άμβλυνση των ανισοτήτων. Η εισοδηματική πολιτική στηρίζεται ακριβώς στους πόρους που αποκομίζει το κράτος με τη φορολογική πολιτική που αποφασίζει να εφαρμόσει⁷.

Φόρος από την άποψη του οφειλέτη, καλείται η αναγκαστική εισφορά προς το κράτος ή προς το νομικό πρόσωπο χωρίς ειδική αντιπαροχή.

Για τη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού π.χ. πληρωμή μισθών δημοσίων υπαλλήλων, δαπάνες για την παιδεία, την υγεία, την εθνική άμυνα κ.λπ., οι πολίτες υπόκεινται σε υλική θυσία. Οι Δήμοι και οι κοινότητες για την εκπλήρωση των σκοπών τους επιβάλλουν στους κατοίκους τους ειδικές φορολογίες.

Η πληρωμή των φόρων δεν αντιστοιχεί σε ειδικό αντάλλαγμα, αλλά σε γενικό που είναι απαραίτητο για την ύπαρξη και ευημερία του πολίτη ως πρόσωπο πλέον ενταγμένο μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Έτσι, συμπερασματικά, από τον πιο πάνω ορισμό, προκύπτουν τα εξής εννοιολογικά συστατικά στοιχεία του φόρου⁸:

- Η αναγκαστική εισφορά του πολίτη στο Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα.
- Η καταβολή του φόρου χωρίς ειδικό αντάλλαγμα.

⁶ Ι. Δ. Καραγιάννης, Αικ. Δ. Καραγιάννη, Δ. Ι. Καραγιάννης, Φορολογικά-Φοροτεχνικά Φορολογικές Δηλώσεις Παραδείγματα & Εφαρμογές, 15η εκδ., Θεσσαλονίκη,

⁷ Μπαμπινιώτης Γ., 2002, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Εκδόσεις: Κέντρο Λεξικολογίας, β' Έκδοση

⁸ ΦΛΩΡΟΣ, Α. (2010) Φορολογική Λογιστική. Αθήνα : Σύγχρονη Εκδοτική

- Το μέσο άσκησης του κράτους της κοινωνικής και οικονομικής του πολιτικής.

- Η πραγματοποίηση των κρατικών σκοπών

Σε αντίθεση με τους φόρους, στην περίπτωση των τελών, η χρηματική καταβολή αποτελεί αντιπαροχή για τον καταβάλλοντα. Έχει δηλαδή ανταποδοτικό χαρακτήρα. Έτσι για να γίνει κατανοητότερο υπάρχουν τα τέλη κυκλοφορίας, δηλαδή πληρώνεις κάποιο ποσό ανάλογα τα κυβικά και ανάλογα τους ρύπους για τα τελευταίας τεχνολογίας οχήματα εδώ στην Ελλάδα, για να μπορεί το όχημα αυτό να κινείται, αλλιώς σε αντίθετη περίπτωση και έπειτα από έλεγχο της αστυνομίας – τροχαίας, καταβάλλεται κάποιο πρόστιμο και φυσικά το τέλος σήματος. Έτσι υπό αυτόν το χαρακτήρα υπάρχουν και άλλα τέλη όπως :

- Τέλος έκδοσης άδειας ανέγερσης οικοδομής
- Τέλη χαρτόσημου άσκησης επιτηδεύματος
- Τα τέλη στάθμευσης αυτοκινήτων
- Τα ταχυδρομικά τέλη
- Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών

Ενώ τα τέλη υποδηλώνουν ειδική αντιπαροχή προς εκείνον που τα καταβάλλει, στην περίπτωση των φόρων όμως η αντιπαροχή είναι γενική.

1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η φορολογία έχει ως κύριο σκοπό την ταμίευση. Στόχος της είναι η εξασφάλιση των δημοσίων εσόδων, ώστε να καλύπτονται οι δημόσιες δαπάνες. Ανάλογα με την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική μιας χώρας, μπορεί η φορολογία να έχει κοινωνικούς σκοπούς, όταν γίνεται μέσο για την καταπολέμηση της οικονομικής ανισότητας, η οποία παρατηρείται στις διάφορες κοινωνικές τάξεις.

Με διάφορες φορολογικές μεταρρυθμίσεις που έχουν ως στόχο την φορολογική ελάφρυνση των οικονομικών ασθενέστερων τάξεων και αντίστοιχα η επιβάρυνση στα οικονομικά ισχυρά στρώματα, φαίνεται η άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

Σε περιπτώσεις εθνικών κρίσεων επιβάλεται πρόσθετη φορολογία στους πολίτες ώστε να ενισχυθεί η εθνική άμυνα της χώρας ή σε περιπτώσεις γενικών ή μερικών οικονομικών κρίσεων, επιβάλεται κάποια φορολογία για να εκπληρωθούν οι οικονομικοί σκοποί (αύξηση των τιμών του πετρελαίου κλπ.).⁹

⁹ Φλώρος, Α. (2010) Φορολογική Λογιστική. Αθήνα : Συγχρονη Εκδοτική

1.3. ΑΜΕΣΟΙ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ

Στην άμεση φορολόγηση κατατάσσονται οι καταβολές των εισφορών των πολιτών προς το κράτος. Αυτό το είδος είναι η πιο καθιερωμένη μέθοδος φορολόγησης για τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα. Θεωρείται αξιοκρατική, γιατί μπορεί να γίνει διάκριση των προσώπων σε εισοδηματικές τάξεις και κατά αυτόν τον τρόπο να οριστεί το ύψος του φορολογικού βάρους. Στην άμεση φορολόγηση παρατηρείται η αύξηση του ποσοστού φορολόγησης στα υψηλότερα εισοδήματα.

Ως άμεσοι φόροι θεωρούνται και οι φόροι που επιβαρύνουν κάποιες συγκεκριμένες πράξεις, όπως τη μεταβίβαση ακινήτων, τις δωρεές, τις κληρονομίες, τις γονικές παροχές και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις των πολιτών δεν σταματούν μόνο με την καταβολή των άμεσων φόρων. Η δεύτερη κατηγορία φορολόγησης είναι η έμμεση φορολόγηση και σε αυτή κατατάσσονται οι καταβολές εισφορών που γίνονται με μη άμεσο τρόπο. Λαμβάνονται από όλες τις κοινωνικές ομάδες ανεξάρτητα από το εισόδημα τους.

Οι έμμεσοι φόροι είναι :

- Οι δασμοί
- Οι φόροι κατανάλωσης
- Ο φόρος κύκλου εργασιών (Φ.Κ.Ε.)
- Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.)

Οι άμεσοι και οι έμμεσοι φόροι έχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Αυτό καθιστά αναγκαία την συνύπαρξή τους, γιατί συμβάλλει στην εξισορρόπηση των μειονεκτημάτων που παρουσιάζει ο κάθε τρόπος φορολογίας.

Τα πλεονεκτήματα των άμεσων φόρων είναι :

- ❖ Δικαιότεροι
- ❖ Σταθερότητα απόδοσης
- ❖ Μικρό κόστος είσπραξης
- ❖ Ακριβής γνώση των ποσών από τους φορολογούμενους

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Αντίστοιχα τα μειονεκτήματα των άμεσων φόρων είναι :

- ❖ Δεν έχουν άμεση απόδοση
- ❖ Ευνοούν την φοροδιαφυγή
- ❖ Γίνονται αντικείμενο πολιτικής εκμετάλλευσης
- ❖ Υπάρχει δυσκολότερη διαδικασία είσπραξης.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα των έμμεσων φόρων είναι:

- ❖ Εύκολη είσπραξη
- ❖ Ευκολότερη καταβολή
- ❖ Δυσκολότερη φοροδιαφυγή
- ❖ Μεγαλύτερη απόδοση
- ❖ Εισπράττονται από όλες τις οικονομικές και κοινωνικές τάξεις, ακόμα και από ξένους.

Τα σημαντικότερα μειονεκτήματα των έμμεσων φόρων είναι :

- ❖ Αβέβαιη είσπραξη σε περιόδους οικονομικών κρίσεων.
- ❖ Αστάθεια σε περιόδους οικονομικών κρίσεων
- ❖ Αβεβαιότητα είσπραξης του φόρου και σε ζήτηση ειδών.

1.4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο Φόρος εισοδήματος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Προϋπόθεση βέβαια είναι ο φορολογούμενος να ζει μόνιμα στην Ελλάδα.¹⁰

Στο φόρο εισοδήματος υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομιά, κατά την οποία το εισόδημα που προκύπτει από το χρονικό περιθώριο του θανάτου του κληρονομούμενου μέχρι την χρονική στιγμή αποδοχής κληρονομιάς από τους κληρονόμους.

Στο φόρο εισοδήματος υπόκεινται και οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι αστικές εταιρείες και οι κοινοπραξίες που υπόκεινται στο άρθρο 3 του Κ.Β.Σ.

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος είναι το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή, όπως ορίζει ο νόμος. (Άρθρο 1 του ΚΦΕ)

Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος δεν περιλαμβάνει τον ορισμό της έννοιας του εισοδήματος ως αντικειμένου του φόρου, αλλά κατηγοριοποιεί μόνο τα στοιχεία που αποτελούν το εισόδημα.

Ο φόρος επί του εισοδήματος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος .

1.5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Το εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος διακρίνεται ανάλογα με την πηγή προέλευσης στις ακόλουθες κατηγορίες:

- ❖ Α'-Β' Πηγής: Εισόδημα από ακίνητα.
- ❖ Γ' Πηγής: Εισόδημα από κινητές αξίες.
- ❖ Δ' Πηγής: Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- ❖ Ε' Πηγής: Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.
- ❖ ΣΤ' Πηγής: Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες
- ❖ Ζ' Πηγής: Εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα και κάθε άλλη πηγή.

¹⁰ <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/7>

Στην τελευταία κατηγορία εντάσσονται και τα εισοδήματα που δεν ανήκουν σε κάποια από τις προαναφερόμενες κατηγορίες.

Τα εισοδήματα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές πηγές, για παράδειγμα όταν ένας μισθωτός παράλληλα έχει εισοδήματα από εκμετάλλευση ακινήτων που του ανήκουν, όμως φορολογούνται ως ενιαίο σύνολο

Σύμφωνα με το άρθρο 28 ως υποκείμενο του φόρου εισοδήματος καθορίζεται ότι για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή έδρα του, φορολογείται για την ακίνητη περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.

Υπόχρεοι σε φόρο είναι:

- Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με αγορά ή με οποιαδήποτε άλλη αιτία, ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης τους, όπως:
 - α) Ο αποκτών το ακίνητο, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης.
 - β) Ο κύριος του ακινήτου, από την ημερομηνία τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βουλήσεως ή της δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο από οποιαδήποτε αιτία.
 - γ) Ο υπερθεματιστής, από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης, σε περιπτώσεις πλειστηριασμού.
 - δ) Οι κληρονόμοι ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:
 - δα) Οι εκ διαθήκης κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.
 - δβ) Οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

ε) Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

2. Επίσης, υπόχρεοι σε φόρο είναι:

α) Ο εκ προσυμφώνου αγοραστής ακινήτου, στις περιπτώσεις σύνταξης προσυμφώνου με αυτοσύμβαση, με εξαίρεση τα εργολαβικά προσύμφωνα.

β) Οι δικαιούχοι διαμερισμάτων – κατοικιών του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, οι οποίοι έχουν παραλάβει αυτά χωρίς οριστικά παραχωρητήρια.

γ) Ο υπόχρεος γονέας για την ακίνητη περιουσία των προστατευόμενων τέκνων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), όπως ισχύει.

δ) Ο κηδεμόνας για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς.

ε) Ο εκτελεστής διαθήκης για την κληρονομιαία ακίνητη περιουσία για το χρονικό διάστημα που τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

στ) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας.

η) Ο νομέας των επίδικων ακινήτων. Αν ακίνητο εκνικηθεί με τελεσίδικη απόφαση, ο νομέας του δεν έχει δικαίωμα επιστροφής του φόρου που κατέβαλε.

θ) Από το έτος 2011 και για κάθε επόμενο, για την εφαρμογή του παρόντος, υπόχρεος σε φόρο είναι ο εργολάβος, για ακίνητα τα οποία συμφωνήθηκε να μεταβιβασθούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα υποδείξει, εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε τρόπο εντός των τριών αυτών ετών από τον εργολάβο¹¹

¹¹

<http://www.forologikanea.gr/pages/display/arthro-28-upokeimeno-tou-forou>

1.6. ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ

Τα πρόσωπα που βαρύνουν τους φορολογουμένους είναι τα προστατευόμενα πρόσωπα.

Αναλυτικότερα :

1. Ο σύζυγος ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.
2. Τα ανήλικα ανύπαντρα παιδιά (κάτω από 18 ετών).
3. Τα ενήλικα (πάνω από 18 ετών) παιδιά τα οποία:
 - α) Δεν έχουν υπερβεί το 25ο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό (μαθητές, φοιτητές).
 - β) Δεν έχουν υπερβεί το 25ο έτος της ηλικίας του και παρακολουθούν δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης (ΙΕΚ) στην Ελλάδα.
 - γ) Για τα παιδιά που δεν σπουδάζουν και είναι πάνω από 18 ετών, καθώς και τα παιδιά των παραπάνω περιπτώσεων α' και β' θεωρούνται ότι είναι προστατευόμενα μέλη μέχρι και για άλλα δύο χρόνια, εφόσον για τα χρόνια αυτά είναι γραμμένα στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.
4. Τα ανύπαντρα παιδιά που είναι πάνω από 18 ετών και δεν σπουδάζουν ή δεν είναι άνεργα και υπηρετούν την στρατιωτική τους θητεία ανεξαρτήτως ηλικίας.
5. Παιδιά που είναι ανύπαντρα ή διαζευγμένα ή τελούν υπό χηρεία και έχουν αναπηρία πάνω από 67%.
6. Οι πατεράδες και οι μητέρες και των δύο συζύγων.

7. Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων οι οποίοι:

α) είναι ανύπαντροι,

β) διαζευγμένοι,

γ) τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία από 67% και πάνω.

8. Οι ανήλικοι ορφανοί (κάτω από 18 ετών) από μητέρα και πατέρα, συγγενείς μέχρι και τρίτου βαθμού (θείοι, ανήψια, δισέγγονα) και από τους δύο συζύγους.

Στις περιπτώσεις που αναγράφονται στο 2 έως 8 θεωρούνται ότι είναι προστατευόμενα μέλη και βαρύνουν τον φορολογούμενο μόνο εφόσον μένουν μαζί του και το ετήσιο φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει:

α) το ποσό των 3.000 ευρώ,

β) το ποσό των 6.000 ευρώ εάν έχουν αναπηρία πάνω από 67%.

Επίσης εξαιρείται από τα προστατευόμενα μέλη, όταν το ανήλικο παιδί αποκτά εισόδημα από εμπρορικές - γεωργικές επιχειρήσεις ή έχει αμοιβές από ελεύθερο επάγγελμα, ανεξάρτητα το ύψος του ποσού εισοδήματος. Η μόνη εξαίρεση που υπάρχει είναι αν τα δικαιώματα αυτά αποκτήθηκαν από κληρονομιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Ο ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ 4172

Ν. 4172/2013 Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις.

(ΦΕΚ Α' 167/23-07-2013)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

§1. Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) ρυθμίζει τη φορολογία του εισοδήματος:

α) των φυσικών προσώπων,

β) των νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων.

§2. Ο Κ.Φ.Ε. ρυθμίζει τον τρόπο φορολόγησης για τις κατηγορίες εισοδημάτων, όπως ορίζονται στον Κ.Φ.Ε., καθώς και τον τρόπο απόδοσης των φόρων με την υποβολή της δήλωσης, την προκαταβολή του φόρου και την παρακράτησή του.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Οι όροι που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε. έχουν την έννοια που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, εκτός εάν ο Κ.Φ.Ε. ορίζει διαφορετικά.

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως

α) «φορολογούμενος»: κάθε πρόσωπο που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε.,

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

β) «πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα,

γ) «νομικό πρόσωπο»: κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα,

δ) «νομική οντότητα»: κάθε μάρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου,

ε) «υπόχρεος σε παρακράτηση»: κάθε πρόσωπο που υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου στην πηγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε.,

στ) «συγγενικό πρόσωπο»: ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή,

ζ) «συνδεδεμένο πρόσωπο»: κάθε πρόσωπο, το οποίο συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, τον έλεγχο ή το κεφάλαιο άλλου προσώπου, το οποίο είναι συγγενικό πρόσωπο ή με το οποίο συνδέεται.

Ειδικότερα, τα ακόλουθα πρόσωπα θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα:

αα) κάθε πρόσωπο που κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια ή συμμετοχή στο κεφάλαιο τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%), βάσει αξίας ή αριθμού, ή δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου,

ββ) δύο ή περισσότερα πρόσωπα, εάν κάποιο πρόσωπο κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%), βάσει αξίας ή αριθμού, ή

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου, γγ) κάθε πρόσωπο με το οποίο υπάρχει σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης η ελέγχου η ασκεί καθοριστική επιρροή ή έχει τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής άλλου προσώπου ή σε περίπτωση που και τα δύο πρόσωπα έχουν σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης ή ελέγχου ή δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής από τρίτο πρόσωπο.

Άρθρο 3

Υποκείμενα του φόρου

 Ο φορολογούμενος που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, ήτοι το παγκόσμιο εισόδημά του που αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Κατ' εξαίρεση ο φορολογούμενος που είναι αλλοδαπό προσωπικό των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του α. ν. 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει, υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα.

 Ο φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.

Άρθρο 4

Φορολογική κατοικία

1. Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, εφόσον:
α) έχει στην Ελλάδα τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ήτοι τους προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του ή

β) είναι προξενικός, διπλωματικός ή δημόσιος λειτουργός παρόμοιου καθεστώτος ή δημόσιος υπάλληλος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή.

2. Ένα φυσικό πρόσωπο που έχει φυσική παρουσία στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα άνω των εκατόν ογδόντα τριών (183) ημερών εντός οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, αδιαλείπτως ή με διαλείμματα, είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για το φορολογικό έτος στη διάρκεια του οποίου συμπληρώνεται η δωδεκάμηνη περίοδος.

3. Ένα νομικό πρόσωπο ή μία νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για οποιοδήποτε φορολογικό έτος, εφόσον:

α) συστάθηκε ή ιδρύθηκε, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο,

β) έχει την καταστατική έδρα του στην Ελλάδα ή

γ) ο τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης είναι στην Ελλάδα οποιαδήποτε περίοδο στη διάρκεια του φορολογικού έτους.

4. Ο «τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης» είναι στην Ελλάδα με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τις συνθήκες λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα εξής:

α) τον τόπο άσκησης καθημερινής διοίκησης,

β) τον τόπο λήψης στρατηγικών αποφάσεων,

γ) τον τόπο ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων,

δ) τον τόπο τήρησης βιβλίων και στοιχείων,

ε) τον τόπο συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης,

στ) την κατοικία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης.

Σε συνδυασμό με τη συνδρομή των παραπάνω περιστατικών και συνθηκών είναι δυνατόν να συνεκτιμάται και η κατοικία της πλειοψηφίας των μετόχων ή εταίρων.

Άρθρο 5

Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή

1. Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή είναι κάθε εισόδημα πηγής Ελλάδας και ιδίως:

α) το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην ημεδαπή,

β) το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην αλλοδαπή και πληρώνεται από το Ελληνικό Δημόσιο,

γ) το εισόδημα από υπηρεσίες διοίκησης, συμβουλευτικές και τεχνικές που παρέχονται στην ημεδαπή, μέσω μόνιμης εγκατάστασης,

δ) το εισόδημα από καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες που παρέχονται στην ημεδαπή,

ε) το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται στην ημεδαπή,

στ) το εισόδημα από τη μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων από αλλοδαπό που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,

ζ) το εισόδημα από ακίνητη περιουσία και το εισόδημα από λοιπά δικαιώματα που προκύπτουν από την ακίνητη περιουσία, εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην ημεδαπή,

η) το εισόδημα από την πώληση ακίνητης περιουσίας, η οποία βρίσκεται στην ημεδαπή,

θ) το εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μη ομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον η συναλλαγή πραγματοποιείται στην ημεδαπή ή οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση,

ι) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από νομικό πρόσωπο που έχει τη φορολογική του κατοικία στην ημεδαπή,

ια) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από τις νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην ημεδαπή,

- ιβ) το εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες από κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,
- ιγ) το εισόδημα από δικαιώματα που πιστώνεται ή καταβάλλεται από κάτοικο ημεδαπής ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή.

2. Ως εισόδημα, που προκύπτει στην αλλοδαπή, νοείται κάθε εισόδημα που δεν προκύπτει στην ημεδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

Άρθρο 7

Φορολογητέο εισόδημα

1. Φορολογητέο εισόδημα είναι το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών που εκπίπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. από το ακαθάριστο εισόδημα.
2. Ο Κ.Φ.Ε. διακρίνει τις ακόλουθες κατηγορίες ακαθάριστων εισοδημάτων:
 - α) εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις,
 - β) εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα,
 - γ) εισόδημα από κεφάλαιο και
 - δ) εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα εισοδήματα που περιλαμβάνουν έσοδα από οικοδομές, εκμίσθωση γαιών και εισόδημα από ειδικά οριζόμενων περιστάσεων (άρθρ. 20-23 Ν2238/1994)

Το εισόδημα από ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει μέσα σε κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος, από εκμίσθωση ή επίταξη, άμεσα, ή έμμεσα από ιδιοχρηση μίας ή περισσότερων οικοδομών. Το συγκεκριμένο εισόδημα αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί με οριστικό συμβόλαιο ή έχει αποκτηθεί με δικαστική απόφαση ή επικαρπίας ή οίκησης. Σε περίπτωση λοιπόν που το ακίνητο μεταβιβάζεται με προσύμφωνο, με το οποίο παραδίδεται η νομή, η κατοχή και η χρήση ακινήτου, υποκείμενο φορολογικής

ενοχής για το εισόδημα του ακινήτου εξακολουθεί να παραμένει ο αρχικός κύριος ή επικαρπωτής, ο οποίος και μετά την σύνταξη του προσυμφώνου εξακολουθεί να διατηρεί το εμπράγματο δικαίωμα της κυριότητας και της επικαρπίας¹²

2.2.1 Προσδιορισμός του εισοδήματος από οικοδομές.

Προκειμένου να εξευρεθεί το καθαρό ,φορολογητέο εισόδημα από οικοδομές πρέπει πρώτα απ' όλα να προσδιοριστεί το ακαθάριστο ,μικτό εισόδημα από το οποίο στη συνέχεια θα εκπέσει ένα ποσοστό που αντιπροσωπεύει τις παραγωγικές δαπάνες του εισοδήματος αυτού.

Για οικοδομή που εκμισθώνεται, ως ακαθάριστο εισόδημα θεωρείται το μίσθωμα που έχει συμφωνηθεί. Σε περιοχές που εφαρμόζεται το σύστημα της αντικειμενικής αξίας προβλέπεται τεκμαρτός προσδιορισμός του ελάχιστου εισοδήματος ,με ποσοστό 3,5% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που εκμισθώνεται. Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει τον καθορισμό της μισθωτικής αξίας του ακινήτου εφόσον για εξαιρετικούς λόγους που ανάγονται σε παράγοντες που επηρεάζουν την μισθωτική αξία του αυτή είναι μικρότερη από το 3,5% αυτής. Ο φορολογούμενος μπορεί να προχωρήσει σε προσφυγή, να προσαγάγει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

Προκειμένου να υπολογιστεί το καθαρό εισόδημα από οικοδομές, προβλέπεται η αφαίρεση από το ακαθάριστο εισόδημα ορισμένου ποσοστού τεκμαρτών δαπανών και ορισμένου ποσοστού πραγματικών δαπανών.

2.2.2. Συμπληρωματικός Φόρος Εισοδήματος από ακίνητα 1,5%

Το ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση και από ιδιόχρηση ακινήτων υπόκειται και σε συμπληρωματικό φόρο 1,5%. Ο συντελεστής αυξάνεται σε 3%, όταν το ακαθάριστο εισόδημα προέρχεται από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και η επιφάνεια της κάθε μιας από αυτές

¹² Σγουρινάκης Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α. Και Νάνου Μ. (2011) Κώδικας φορολογίας εισοδήματος, Ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπιση, Οικονομική Βιβλιοθήκη.

υπερβαίνει τα 300τ.μ. Ο συμπληρωματικός φόρος για τα εισοδήματα από ακίνητα εταιριών, κοινοπραξιών κλπ. είναι 3% όταν η επιφάνεια είναι μέχρι 300τ.μ. και 6% όταν η επιφάνεια είναι πάνω από 300τ.μ. Αν και η σύζυγος έχει εισοδήματα από ακίνητα, τότε και αυτή θα φορολογηθεί με το συμπληρωματικό φόρο, χωριστά για τα δικά της εισοδήματα.

Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης ακινήτου, το ποσοστό 1,5% του συμπληρωματικού φόρου, υπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση, δηλαδή στο μίσθωμα που εισπράττει ο υπεκμισθωτής πριν από την έκπτωση του μισθώματος που καταβάλλει στον εκμισθωτή.

2.2.3. Προσδιορισμός του εισοδήματος από εκμίσθωση γαιών.

Ως ακαθάριστο εισόδημα από γαίες θεωρείται το συμφωνηθέν μίσθωμα. Όπως και στην περίπτωση του εισοδήματος από οικοδομές, εάν δεν υπάρχουν τα συμφωνητικά ή εάν το μίσθωμα που αναγράφεται στο συμφωνητικό δεν ταιριάζει με την μισθωτική αξία τότε ο προσδιορισμός του γίνεται με σύγκριση προς παρόμοιες εκμισθώσεις. Δεν ταιριάζει το μίσθωμα του συμφωνητικού σε σχέση με την μισθωτική αξία όταν η μισθωτική αξία είναι ανώτερη του συμφωνημένου μισθώματος κατά 25% του μισθώματος αυτού. Για τον προσδιορισμό του καθαρού ,φορολογητέου εισοδήματος προβλέπεται η αφαίρεση από το ακαθάριστο εισόδημα ορισμένων ποσών εκπτώσεων όπως φόροι, τέλη, δικαιώματα που βαρύνουν τις γαίες, ποσοστό 5% για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης κ.α.

Από το εισόδημα από ακίνητα (Α-Β πηγή) απαλλάσσεται:

- α) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα.
- β) Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά.

γ) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κατοικίας εμβαδού μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα, από τον γονέα που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τα τέκνα του ή από τα τέκνα που έχουν την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τους γονείς τους, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία.

Η επιφάνεια των 200 τετραγωνικών μέτρων που αναφέρεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 3522/2006 και ισχύει από το οικονομικό έτος 2007 για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος αυτού του οικονομικού έτους και των επόμενων, σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 39 του ίδιου νόμου.

Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το εισόδημα από ακίνητα

- ❖ Δεν έχουν δικαίωμα να εγείρουν αγωγή έξωσης ή να μεταβιβάσουν την κυριότητα με οποιοδήποτε τρόπο ή να συστήσουν εμπράγματα δικαιώματα για μια 5ετία, από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στα ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα ενοίκια.
- ❖ Δεν έχουν δικαίωμα να παραχωρήσουν υποθήκη για μια 10ετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στα ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα ενοίκια.
- ❖ Δεν έχουν δικαίωμα να πάρουν στεγαστικό δάνειο από τις τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και λοιπούς οργανισμούς οι οποίοι χορηγούν στεγαστικά δάνεια.

Τα ενοίκια από εκμίσθωση ακινήτων που δηλώνονται εκπρόθεσμα, φορολογούνται αυτοτελώς χωρίς καμία έκπτωση ή μείωση, με συντελεστή 50%, εφόσον μέσα σε 3 μήνες από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης, ζητηθεί το πιστοποιητικό για να ασκηθεί αγωγή έξωσης, παραχώρηση υποθήκης κλπ.

2.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει:

α) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανωνύμων εταιριών.

β) Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.

γ) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α' και β'. Ομοίως, το εισόδημα από τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση, με εξαίρεση αυτά που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 25 και της παραγράφου 4 του άρθρου 48 του παρόντος.

δ) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης. ε) Από κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

στ) Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων, που σχηματίζονται με τις διατάξεις του ν.δ. 400/1970 (ΦΕΚ 22 Α') για ασφαλίσεις ζωής.

ζ) Από τόκους με τους οποίους πιστώνεται ο "Λογαριασμός Νεότητας Προσωπικού Ο.Τ.Ε.", που τηρείται στον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. και ο οποίος αποτελείται σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του λογαριασμού αυτού από την τοποθέτηση των μηνιαίων εισφορών των υπαλλήλων του με σκοπό τη χορήγηση εφάπαξ χρηματικής παροχής στα ενήλικα τέκνα τους. Επί των τόκων αυτών ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 περίπτωση β' και 5 περίπτωση α' του άρθρου 54 εφαρμόζονται αναλόγως και στα εισοδήματα της περίπτωσης αυτής

η) Από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον ο δικαιούχος του εισοδήματος είναι κάτοικος Ελλάδας και δεν είναι επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου ή αμοιβαίο κεφάλαιο του ν. 1969/1991. Ως παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα νοούνται τα χρηματοοικονομικά μέσα που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις γγ' έως και ζζ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 20 του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α), καθώς και αυτά που καθορίζονται με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Για τους σκοπούς της περίπτωσης αυτής, ως παράγωγο χρηματοοικονομικό προϊόν θεωρείται και κάθε σύμβαση SWAP επί συναλλάγματος, ανεξάρτητα από το χρόνο σύναψης της, ως ενιαίας ή ως σύνολο επί μέρους συμβάσεων.

Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του ν. 2873/2000. Το εδάφιο αυτό ουσιαστικά επαναδιατυπώθηκε διότι στον αρχικό νόμο (2238/1994) είχε αναγραφεί εκ παραδρομής η φράση άρθρο 42 αντί για την ορθή άρθρο 48.

Όταν εισοδήματα του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε φορολογία και περαιτέρω ορίζεται ότι αυτά θα καταβάλλονται ελεύθερα φόρου στο δικαιούχο,

ως εισόδημα υποκείμενο σε φορολογία είναι το ποσό, από το οποίο, αφαιρουμένου του αναλογούντος σε αυτό φόρου, προκύπτει το καταβαλλόμενο στο δικαιούχο ποσό.¹³

Από το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσονται:

α) Οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον η κατάθεση δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

β) Οι τόκοι εκούσιων καταθέσεων όψεως ή ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον οι καταθέσεις αυτές δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

γ) *Η περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6, καταργήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 3522/2006 και η κατάργησή της ισχύει για τόκους που προκύπτουν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο.*

δ) Οι τόκοι εθνικών δανείων που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

ε) Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.

στ) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

¹³ Σγουρινάκης Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α. Και Νάνου Μ. (2011) Κώδικας φορολογίας εισοδήματος, Ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπιση, Οικονομική Βιβλιοθήκη.

ζ) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε ευρώ ή συνάλλαγμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 12.

η) Οι τόκοι των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά την εξόφληση των ομολόγων με ρήτρα εξωτερικού συναλλάγματος ή ευρωπαϊκής νομισματικής μονάδας (ECU).

θ) Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Αν η ανώνυμη εταιρία παράλληλα με την εκμετάλλευση των πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρίας.

ι) Τα κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων του Ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210Α) και του Ν. 2778/1999 (ΦΕΚ295 Α'), καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά των μεριδίων τους σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του Ν. 3283/2004 και της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Ν. 2778/1999. Η πιο πάνω απαλλαγή ισχύει και για τα αμοιβαία κεφάλαια που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου / Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΟΧ/ΕΖΕΣ)

2.4 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις θεωρείται το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο όμως δεν υπάγεται στα ελεύθερα επαγγέλματα του άρθρου 48 του ΚΦΕ. Ως επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη του κέρδους καθώς και η πώληση μέσα σε 2 χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.¹⁴

Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά εκτός από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34 των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο, θεωρείται ως εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων.

Φορολογία κερδών ατομικής επιχείρησης

Το φυσικό πρόσωπο που έχει την εταιρεία φορολογείται για τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης, ακόμα και αν τα κέρδη παρέμειναν στην επιχείρηση για την επέκταση των δραστηριοτήτων της ή τα χρησιμοποίησε για την κάλυψη των οικογενειακών του αναγκών. Δεν συμπληρώνεται χωριστή δήλωση κερδών αναφορικά με τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης, αλλά δηλώνονται απο τον επιχειρηματία στην ατομική του δήλωση.

Φορολογία κερδών που προέρχονται από Ο.Ε., Ε.Ε., Αστικές εταιρίες και Κοινωνίες Αστικού δικαίου

Σε αυτή την κατηγορία, τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων αυτών φορολογούνται με συντελεστή 20% μετά τις παρακάτω αφαιρέσεις:

α) των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς.

¹⁴ Σγουρινάκης Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α. Και Νάνου Μ. (2011) Κώδικας φορολογίας εισοδήματος, Ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπιση, Οικονομική Βιβλιοθήκη.

β) των κερδών τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και από τη συμμετοχή σε άλλες Ο.Ε.,Ε.Ε., κοινοπραξίες κλπ.

γ) επιχειρηματικής αμοιβής.

Από το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται:

α) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

β) *Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 6 καταργήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3842/2010 και η κατάργησή της ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2010 για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του ιδίου νόμου.*

γ) Από 1ης Ιανουαρίου 2003 το ποσό της επιχορήγησης που καταβάλλεται στους νέους επαγγελματίες οι οποίοι υπάγονται στα προγράμματα απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν.1262/1982(ΦΕΚ 70Α).

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τα ποσά των επιχορηγήσεων που καταβάλλονται στους νέους ελεύθερους επαγγελματίες.

δ) Τα κέρδη φυσικών προσώπων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, που εμπίπτουν στη Σύσταση 2003/361 /ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, από τη διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς την εταιρεία «Δ.Ε.Η. Α.Ε». ή άλλο προμηθευτή, μετά από την ένταξη τους στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μέχρι δέκα (10) kw», κατόπιν αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 8 Α').

2.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το κέρδος που προκύπτει από εισόδημα γεωργικών επιχειρήσεων σε κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος και αποκτάται από την εκμετάλλευση μίας ή περισσότερων γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους, όπως είναι οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, δασικές, αλιευτικές κ.λπ. (άρθρο 40 Ν2238/1994) κατατάσσεται σε αυτήν την κατηγορία. Ως γεωργικές επιχειρήσεις θεωρούνται εκείνες που έχουν ως αντικείμενο την παραγωγή φυτικών και ζωικών προϊόντων με την καλλιέργεια ή την εκμετάλλευση της γης. Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που προβαίνουν σε επεξεργασία αυτών των προϊόντων με σκοπό τη δημιουργία με μεταποίηση νέου προϊόντος.

Η αξία των προϊόντων όπως αυτή εμφανίζεται στα βιβλία της γεωργικής επιχείρησης λαμβάνεται ως ακαθάριστο έσοδο. Αν δεν τηρούνται βιβλία, ως ακαθάριστο έσοδο παίρνεται η αξία των προϊόντων αποτιμημένων με τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης που ίσχυε κατά το χρόνο και τόπο παραγωγής.

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, απαλλάσσεται του φόρου ποσό 1.500,00 ή 3.000,00 € εφόσον τα πρόσωπα αυτά πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις. Προκειμένου για νέους αγρότες τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά 50% για τα πρώτα 5 χρόνια και κατά 25% για τα επόμενα 5 χρόνια. Η απαλλαγή αυτή ισχύει με την προϋπόθεση ότι τα πρόσωπα αυτά θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μία ακόμα δεκαετία.

Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το Γεωργικό Εισόδημα

Σε περίπτωση μη δήλωσης των εσόδων από γεωργικά εισοδήματα, υπάρχουν οι παρακάτω κυρώσεις:

ι. Όσοι αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό και είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, τότε δεν δικαιούνται:

- ❖ να εισπράξουν επιστρεφόμενο Φ.Π.Α. ποσού πάνω από 900€
 - ❖ να εισπράξουν επιδοτήσεις ποσού πάνω από 1500€ για τη φυτική παραγωγή και 2200€ για τη ζωική παραγωγή εφόσον είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ή να εισπράξουν οποιοδήποτε ποσό επιδότησης ή αποζημίωσης γεωργικής παραγωγής εφόσον δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες να πάρουν άδεια από την αρμόδια αρχή να πωλούν αγροτικά προϊόντα πλανοδίως ή σε λαϊκές αγορές
 - ❖ να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου
 - ❖ να μεταβιβάσουν με οποιοδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης για μια 5ετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.
- ii. Όσοι δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό, δεν δικαιούνται:
- ❖ να εισπράξουν κάθε μορφής και ποσού επιδότησης
 - ❖ να εισπράξουν κάθε ποσό αποζημίωσης γεωργικής παραγωγής, λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων ζημιών
 - ❖ να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου
 - ❖ να μεταβιβάσουν με οποιοδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μια 5ετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

2.6 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το εισόδημα που προκύπτει από τους μισθούς, τα ημερομίσθια, τα επιδόματα, τις επιχορηγήσεις, τις συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή οποιασδήποτε μορφής εξαρτημένης εργασίας (είτε σε χρήμα είτε σε είδος), λαμβάνεται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. Το βασικό χαρακτηριστικό προέλευσης του εισοδήματος σε αυτή την κατηγορία είναι η ύπαρξη γραπτής σύμβασης ή προφορικής συμφωνίας, εξαρτημένης εργασίας.

Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες απαλλάσσονται:

α) Οι συντάξεις και κάθε είδους περιθάλψεις, οι οποίες παρέχονται σε ανάπηρους πολέμου και θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου ως και σε ανάπηρους και θύματα ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους προδήλως, αναμφισβήτητα και εξαιτίας αυτής.

β) Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου με βάση τα έτη υπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης την οποία θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δε είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα λήψης της. Η διάταξη αυτής της περίπτωσης εφαρμόζεται ανάλογα και στις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου.

γ) Το εξωιδρυματικό επίδομα, καθώς και το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται η σύνταξη, που καταβάλλεται σε τυφλούς και γενικά σε πρόσωπα, που ευρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, περιποίηση και συμπαράσταση άλλων προσώπων (απόλυτος αναπηρία), τα οποία καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Δημόσιο ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

δ) Η σύνταξη, που καταβάλλεται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ε) Οι μισθοί, συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και σε πρόσωπα που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνει σε ποσοστό το ογδόντα τοις εκατό (80%).

στ) Οι αποδοχές των αλλοδαπών κατωτέρων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

ζ) Τα επιδόματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 63 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

η) Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ) που καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2453/1997.

θ) Από 1.1.2010 και κατά ποσοστό 65% τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας και η ειδική αποζημίωση που προβλέπονταν στην παρ. 7 του άρθρου 14, όπως ίσχυε πριν την κατάργησή της με την παρ. 7 του άρθρου 5 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58/Α').

ι) Από 1.1.2010 και κατά ποσοστό 50% των αποδοχών των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή την ελληνική και τη γερμανική ιθαγένεια ή μόνο τη γερμανική ή είναι πολίτες τρίτης χώρας και πληρώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέα που βρίσκεται στην αλλοδαπή και αποτελεί υποδιαίρεση του Ελληνικού Δημοσίου ή υπηρεσία αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου επί του υπολοίπου των αποδοχών τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η περίπτωση ι' της παραγράφου 5 τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 21 του νόμου 3943/2011 και ισχύει από την δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι την 31/3/2011.

Το άρθρο 8 του Ν.2238/94 για την έκπτωση δαπανών από το συνολικό εισόδημα έχει καταργηθεί

2.7 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ

Σύμφωνα με τον νόμο ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα ορίζονται οι αμοιβές που προέρχονται από την άσκηση ορισμένων, ρητά κατονομαζόμενων στο άρθρο 48 του Ν2238/1994, επαγγελμάτων που είναι :

- ❖ ιατρού
- ❖ μαίας
- ❖ δικηγόρου
- ❖ κτηνιάτρου
- ❖ φυσιοθεραπευτή
- ❖ ψυχολόγου
- ❖ αρχιτέκτονα
- ❖ ξεναγού
- ❖ λογιστή
- ❖ εμπειρογνώμονα
- ❖ πολλών άλλων επαγγελμάτων.

Ως κοινό γνώρισμα των προαναφερομένων είναι η παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών από τα πρόσωπα που τα ασκούν καθώς και ότι για την άσκηση τους απαιτούνται επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή ειδικές γνώσεις, δηλαδή κατα την παροχή αυτών προέχει το πνευματικό στοιχείο.

Σε περίπτωση που τα πρόσωπα τα οποία ανήκουν στην παραπάνω κατηγορία παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε επιχειρήσεις και συνδέονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας, οι αμοιβές που αποκτούν από την εργασία αυτή δεν αποτελούν εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα αλλά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, γιατί προέχει το στοιχείο της εξαρτημένης εργασίας.

Όσον αφορά τους δικηγόρους που αμείβονται με πάγια αντιμισθία, για την παροχή υπηρεσιών, το εισόδημα τους αυτό κατατάσσεται στην ΣΤ' πηγή.

Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελμάτων λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες Α' έως Ζ' όπως:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

- α) Το εισόδημα που προέρχεται από την αυτοτελή εκμίσθωση επίπλων ή μηχανημάτων.
- β) Οι αμοιβές που αποκτώνται από το επάγγελμα του μοντέλου.
- γ) Οι αμοιβές που χορηγούνται από το αρχαιολογικό Συμβούλιο σε πρόσωπα που εντόπισαν και παρέδωσαν αρχαία αντικείμενα.
- δ) Οι αμοιβές των ασκούμενων δικηγόρων
- ε) Οι αμοιβές που εισπράττουν οι καθηγητές ΑΕΙ από τη συγγραφή και πώληση των βιβλίων
- στ) Η αμοιβή που καταβάλλεται στον εργαζόμενο από τον εργοδότη του, ως αντάλλαγμα της απόκτησης δικαιώματος σε εφεύρεση του.
- ζ) Οι αμοιβές των μεταφραστών κινηματογραφικών έργων.
- η) Οι αμοιβές διαιτητών ποδοσφαιρικών αγώνων.
- θ) Οι αμοιβές σε διαιτητή-δικαστικό λειτουργό.
- ι) Οι αμοιβές του συντηρητή έργων τέχνης.
 - ια) Το εισόδημα που προκύπτει από τις προμήθειες που καταβάλλουν οι ασφαλιστικές εταιρίες σε υπαλλήλους τους, λόγω της ευκαιριακής μεσολάβησής τους για την σύναψη ασφάλισης για λογαριασμό των εταιριών αυτών, εφόσον δεν ασκούν εμπορική επιχείρηση συναφή με τη λήψη αυτών των προμηθειών.

Για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων έσοδων των ελευθέρων επαγγελματιών που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία, προσδιορίζονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων τους. Ακαθάριστο εισόδημα, για τον προσδιορισμό του κέρδους από ελευθέρια επαγγέλματα, αποτελούν οι πραγματικές εισπραχθείσες αμοιβές και όχι εκείνες τις οποίες ο νόμος τυχόν ορίζει ότι μπορούν οι επαγγελματίες να αξιώσουν ελλείψει ειδικής συμφωνίας.

Ειδικά για τους συγγραφείς, τους συνθέτες και τους καλλιτέχνες, ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες, το ακαθάριστο εισόδημα από την πνευματική τους εργασία κατανέμεται ισομερώς (αν το επιθυμούν, όχι υποχρεωτικά) στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος από την εργασία αυτή και στα αμέσως τρία επόμενα έτη, συνολικά δηλαδή σε τέσσερα έτη.

Παρακράτηση φόρου από αμοιβές Ελευθέρων Επαγγελματιών

Το εισόδημα από αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών υπόκειται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό αυτών. Ο φόρος παρακρατείται από τις Δημόσιες Υπηρεσίες, Τράπεζες και Πιστωτικά Ιδρύματα κλπ. καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία β' ή γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. κατά την καταβολή των αμοιβών. Όσοι έχουν υποχρέωση να παρακρατήσουν φόρο και δεν παρακρατούν ή δεν τον αποδίδουν, τότε υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο 2,5% για κάθε μήνα καθυστέρησης χωρίς να επιτρέπεται η επίρριψη με οποιοδήποτε τρόπο της προσαύξησης αυτής του 2,5% στον φορολογούμενο ο οποίος βαρύνεται με τον παρακρατηθέντα φόρο.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες στους νόμιμους αντιπροσώπους.

Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία β' ή γ' κατηγορίας στις περιπτώσεις που δέχονται υπηρεσίες από ελεύθερους επαγγελματίες, παίρνουν από αυτούς θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις κάνουν κρατήσεις με ποσοστό 20% επί της αμοιβής των ελεύθερων επαγγελματιών.

Το ποσό αυτό αποδίδεται στο Δημόσιο Ταμείο μετά τη λήξη κάθε διμήνου και μέσα στο χρονικό διάστημα από 1/3 – 20/3 για το α' δίμηνο, από 1/5 – 20/5 για το β' δίμηνο κ.ο.κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ – ΔΑΠΑΝΕΣ – ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Το εισόδημα κάθε φορολογούμενου διακρίνεται σε δύο κατηγορίες :

- ✓ το πραγματικό εισόδημα
- ✓ το τεκμαρτό.

Ως πραγματικό λαμβάνεται το εισόδημα που ο φορολογούμενος απαίκτησε πραγματικά κατά το οικονομικό έτος για το οποίο υποβάλει την φορολογική του δήλωση και προσδιορίζεται βάσει πραγματικών στοιχείων:

- ✓ οι βεβαιώσεις αποδοχών
- ✓ το εισόδημα που προκύπτει από τα βιβλία της επιχείρησης που εκμεταλλεύεται
- ✓ οι τόκοι καταθέσεων
- ✓ η πρόσοδος από ενοίκια ακινήτων και κάθε άλλο εισόδημα, το οποίο προκύπτει από πραγματικά στοιχεία.

Σε αντίθεση με το πραγματικό εισόδημα, το τεκμαρτό εισόδημα προκύπτει από υπολογισμούς που γίνονται βάσει δεδομένων, όπως είναι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, η απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή ακόμα και η κατοχή ενός περιουσιακού στοιχείου. Αντιδιαστέλλεται λοιπόν με το πραγματικό εισόδημα.

Με τα τεκμήρια το κράτος προσπαθεί να προσδιορίσει τα πραγματικά εισοδήματα του πολίτη.

Τα τεκμήρια διακρίνονται σε:

- ✓ Τεκμήρια διαβίωσης: Εδώ κατατάσσονται αυτά που αφορούν κατοχή περιουσιακού στοιχείου, και εφαρμόζονται όσο διαρκεί η κατοχή του περιουσιακού στοιχείου. Τέτοιου είδους τεκμήριο είναι η κατοχή ΕΙΧ ή μικτής χρήσης αυτοκινήτου, μοτοσυκλέτας, σκάφους αναψυχής, ελικοπτέρου, αεροσκάφους, δεξαμενής κολύμβησης (πισίνας), ή χρήση

δευτερεύουσας κατοικίας και η διατήρηση οικιακού προσωπικού και πληρώματος σκαφών αναψυχής.

- ✓ Τεκμήρια που γεννιούνται από περιστασιακά γεγονότα: Τα υπόλοιπα τεκμήρια συνίστανται στην πραγματοποίηση μιας περιστασιακής πράξης, κατά την περίοδο για την οποία υπάρχει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης, όπως είναι το ποσό που δαπανήθηκε για την αγορά ενός αυτοκινήτου, ενός ακινήτου, μιας επιχείρησης κτλ. Για παράδειγμα, αν ένας πολίτης δηλώσει ότι κατέχει αυτοκίνητο χ τότε τεκμαίρεται ότι έχει μια ετήσια δαπάνη πχ 300 ευρώ οπότε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι έχει τόσο τουλάχιστον εισόδημα οπότε αν αυτό είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν πραγματικό θα θεωρηθεί πιθανώς σαν φορολογητέο εισόδημα το τεκμαρτό σαν μεγαλύτερο.¹⁵

Το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται, κατ' εξαίρεση, με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, όταν το συνολικό ποσό των δαπανών που προσδιορίζεται κατά τα επόμενα άρθρα είναι ανώτερο από το συνολικό καθαρό εισόδημα των κατηγοριών Α' έως Ζ'. Το εισόδημα που υπόκειται σε φόρο στην περίπτωση αυτή προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19».

Ο τίτλος του άρθρου 15 του ν. 2238/1994, αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3842/2010 και ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2010 για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από την ημερομηνία αυτή και μετά, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του ίδιου νόμου. Προηγουμένως ο τίτλος του άρθρου 15 είχε ως εξής: «Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση την τεκμαρτή δαπάνη».

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, έγινε νομοτεχνική τακτοποίηση στο άρθρο 15 του Κ.Φ.Ε., δεδομένου ότι οι δαπάνες διαβίωσης των φορολογουμένων προσδιορίζονται πλέον με αντικειμενικά δεδομένα και όχι τεκμαρτά.¹⁶

¹⁵ <http://forologikanea.gr/news>

¹⁶ Από το άρθρο 15 του ν. 2238/1994

3.1. ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Τα τεκμήρια διαβίωσης, σύμφωνα με την Εφορία, θεωρούνται τα ελάχιστα ποσά, τα οποία καταβάλλει ετησίως ο κάθε φορολογούμενος για να συντηρεί σπίτια, ΙΧ αυτοκίνητα, βάρκες, σκάφη, πισίνες, ανεμόπτερα, αεροσκάφη και ελικόπτερα, για να πληρώνει δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων και μισθοδοσία υπηρετικού προσωπικού και για να καλύπτει τις άμεσες προσωπικές ανάγκες διαβίωσής του, αθροίζονται και προσδιορίζουν ένα ελάχιστο όριο φορολογητέου τεκμαρτού εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό των συνολικών ετησίων τεκμηρίων διαβίωσης κάθε φορολογούμενου λαμβάνονται, ειδικότερα, υπόψη:

1) Οι ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρηθείσες κύριες και δευτερεύουσες κατοικίες.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης για κύρια κατοικία υπολογίζεται κλιμακωτά με βάση την επιφάνειά της, ως ακολούθως:

- μέχρι και 80 τ.μ. κύριοι χώροι, 40 ευρώ ανά τ.μ.
- από 81 τ.μ. μέχρι και 120 τ.μ. κύριοι χώροι, 65 ευρώ ανά τ.μ.
- από 121 τ.μ. μέχρι και 200 τ.μ. κύριοι χώροι, 110 ευρώ ανά τ.μ.
- από 201 τ.μ. μέχρι και 300 τ.μ. κύριοι χώροι, 200 ευρώ ανά τ.μ.
- από 301 τ.μ. και άνω κύριοι χώροι, 400 ευρώ ανά τ.μ.

Για τους βοηθητικούς χώρους της κύριας κατοικίας(αποθήκη,παρκινγκ κ.τ.λ.), ισχύει αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης 40 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιφάνειας του ακινήτου. Δεν υπολογίζεται τεκμήριο για τη θέση στάθμευσης σε πυλωτή και η επιφάνεια της πυλωτης δεν γράφεται στους βοηθητικούς χώρους του Ε1. Τονίζεται πως όταν πρόκειται για

μονοκατοικία, στους βοηθητικούς χώρους προστίθενται αν υπάρχουν και άλλοι βοηθητικοί χώροι όπως λεβητοστάσιο, κλιμακοστάσιο κ.τ.λ.¹⁷

Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά 40% για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με αντικειμενικές τιμές από 2.800 έως 4.999 ευρώ το τ.μ. και κατά 70% για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με αντικειμενικές τιμές από 5.000 ευρώ ανά τ.μ. και άνω. Για τις μονοκατοικίες, τα παραπάνω ποσά λαμβάνονται υπόψη αυξημένα κατά 20%. Επίσης για τις δευτερεύουσες κατοικίες τα παραπάνω ποσά αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης λαμβάνονται υπόψη μειωμένα κατά 50%.

Κατοικίες εκτός συστήματος αντικειμενικών αξιών

Για τις κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές εκτός αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, λαμβάνεται υπόψη η ισχύουσα τιμή εκκίνησης ελαχίστου κόστους κατασκευής ανά τετραγωνικό μέτρο.

Αν μια κατοικία μισθώνεται ορισμένους μήνες μέσα στο έτος, το ετήσιο ποσό της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης θα επιμερίζεται με βάση τους μήνες που διαρκεί η μίσθωση.

Εξοχικά-κενές κατοικίες

Επίσης, για δευτερεύουσες εξοχικές κατοικίες δεν ισχύει ο περιορισμός της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει από αυτές, σε τρεις μήνες το έτος.

Δεν υπολογίζεται ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης στις περιπτώσεις των κενών κατοικιών. Για κατοικίες που παραμένουν κενές άνω των έξι μηνών, απαιτείται η προσκόμιση φωτοαντίγραφων λογαριασμών της ΔΕΗ ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο (π.χ. λογαριασμοί ύδρευσης, κοινοχρήστων), από το οποίο να αποδεικνύεται ότι το ακίνητο ήταν κενό για όλο το υπόψη διάστημα.

Τουριστικές κατοικίες

¹⁷ Χρήστος Μελάς. Δηλώστε έξυπνα 2014 Τεύχος #17 Σελίδα 88

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Δεν υπολογίζεται αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης για δευτερεύουσες κατοικίες που μισθώνουν μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού για τουριστικούς λόγους.

Συνιδιοκτησία

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας του ακινήτου, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα υπολογίζεται με βάση τη συνολική επιφάνεια της κατοικίας και στη συνέχεια θα γίνεται ο επιμερισμός της, μεταξύ των συνιδιοκτητών, με βάση τα ποσοστά συνιδιοκτησίας τους. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μιας κατοικίας π.χ. από δύο συνιδιοκτήτες όπου ο ένας έχει παραχωρήσει το ποσοστό ιδιοκτησίας του στον άλλο προκειμένου ο τελευταίος να χρησιμοποιήσει την κατοικία στο σύνολό της, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης που προκύπτει από τη συνολική επιφάνεια της κατοικίας θα βαρύνει τον ιδιοκτήτη που χρησιμοποιεί την κατοικία αυτή.

	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΖΩΝΗΣ					
	ΕΩΣ 2.799 ΕΥΡΩ ΑΝΑ Τ.Μ.		ΑΠΟ 2.800 ΕΩΣ 4.999 ΕΥΡΩ ΑΝΑ Τ.Μ.		ΑΠΟ 5.000 ΕΥΡΩ ΑΝΑ Τ.Μ. ΚΑΙ ΑΝΩ	
30 τ.μ	1200	1440	1680	2016	2040	2448
40 τ.μ	1600	1920	2240	2688	2720	3264
50 τ.μ	2000	2400	2800	3360	3400	4080
60 τ.μ	2400	2880	3360	4032	4080	4896
70 τ.μ	2800	3360	3920	4704	4760	5712
80 τ.μ	3200	3840	4480	5376	5440	6528
90 τ.μ	3850	4620	5390	6468	6545	7854

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

100 τ.μ	4500	5400	6300	7560	7650	9180
110 τ.μ	5150	6180	7210	8652	8755	10506
120 τ.μ	5800	6960	8120	9744	9860	11832
130 τ.μ	6900	8280	9660	11592	11730	14076
140 τ.μ	8000	9600	11200	13440	13600	16320
150 τ.μ	9100	10920	12740	15288	15470	18564
160 τ.μ	10200	12240	14280	17136	17340	20808
170 τ.μ	11300	13560	15820	18984	19210	23052
180 τ.μ	12400	14880	17360	20832	21080	25296
190 τ.μ	13500	16200	18900	22680	22950	27540
200 τ.μ	14600	17520	20440	24528	24820	29784
250 τ.μ	24600	29520	34440	41328	41820	50184

2) Τα επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ.

Η αντικειμενική δαπάνη ορίζεται ως εξής:

- α) Για αυτοκίνητα μέχρι και 1.200 κ.ε., σε 4.000 ευρώ.
- β) Για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των 1.201 κ.ε. και μέχρι 2.000 κ.ε., προστίθενται 600 ευρώ ανά 100 κυβικά εκατοστά.
- γ) Για αυτοκίνητα άνω των 2.001 κ.ε. και μέχρι 3.000 κ.ε., προστίθενται 900 ευρώ ανά 100 κυβικά εκατοστά.
- δ) Για αυτοκίνητα άνω των 3.001 κ.ε., προστίθενται 1.200 ευρώ ανά 100 κυβικά εκατοστά.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Τα παραπάνω ισχύουν και για αυτοκίνητα μεικτής χρήσης καθώς και για αυτοκίνητα τύπου jeep.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητα του αυτοκινήτου, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό 30% για χρονικό διάστημα κυκλοφορίας πάνω από 5 και μέχρι 10 έτη και κατά ποσοστό 50% για χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

Αν ο κυβισμός του αυτοκινήτου δεν καταλήγει σε πλήρη εκατοντάδα (π.χ. 1240, 1290 κ.ε.) τότε θα γίνεται στρογγυλοποίηση προς την πλησιέστερη εκατοντάδα. Δηλαδή, μέχρι 50 κ.ε. η στρογγυλοποίηση θα γίνεται προς την αμέσως προηγούμενη εκατοντάδα και πάνω από 50 κ.ε. η στρογγυλοποίηση θα γίνεται προς την αμέσως επόμενη εκατοντάδα. Π.χ. ένα αυτοκίνητο Ι.Χ. 1758 κυβ. εκατοστών θα θεωρείται 1800 κυβ. εκατοστών, ενώ ένα αυτοκίνητο 1.748 κυβικών εκατοστών θα θεωρείται 1.700 κυβ. εκατοστών.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης δεν εφαρμόζεται για επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας, καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%.

Κυβισμός ΙΧ Αυτοκινήτου	Τεκμήριο ΙΧ αυτοκινήτου		
(κ.ε)	(Έτος Πρώτης Κυκλοφορίας στην Ελλάδα)		
	2009+	2004- 2008	Ως 2003
Ως 1.249	4.000 €	2.800 €	2.000 €
1.250 – 1.349	4.600 €	3.220 €	2.300 €
1.350 – 1.449	5.200 €	3.640 €	2.600 €
1.450 – 1.549	5.800 €	4.060 €	2.900 €
1.550 – 1.649	6.400 €	4.480 €	3.200 €
1.650 – 1.749	7.000 €	4.900 €	3.500 €
1.750 – 1.849	7.600 €	5.320 €	3.800 €
1.850 – 1.949	8.200 €	5.740 €	4.100 €
1.950 – 2.049	8.800 €	6.160 €	4.400 €

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

2.050 – 2.149	9.700 €	6.790 €	4.850 €
2.150 – 2.249	10.600 €	7.420 €	5.300 €
2.250 – 2.349	11.500 €	8.050 €	5.750 €
2.350 – 2.449	12.400 €	8.680 €	6.200 €
2.450 – 2.549	13.300 €	9.310 €	6.650 €
2.550 – 2.649	14.200 €	9.940 €	7.100 €
2.650 – 2.749	15.100 €	10.570 €	7.550 €
2.750 – 2.849	16.000 €	11.200 €	8.000 €
2.850 – 2.949	16.900 €	11.830 €	8.450 €
2.950 – 3.049	17.800 €	12.460 €	8.900 €
3.050 – 3.149	19.000 €	13.300 €	9.500 €
3.150 – 3.249	20.200 €	14.140 €	10.100 €
3.250 – 3.349	21.400 €	14.980 €	10.700 €
3.350 – 3.449	22.600 €	15.820 €	11.300 €
3.450 – 3.549	23.800 €	16.660 €	11.900 €
3.550 – 3.649	25.000 €	17.500 €	12.500 €
3.650 – 3.749	26.200 €	18.340 €	13.100 €
3.750 – 3.849	27.400 €	19.180 €	13.700 €
3.850 – 3.949	28.600 €	20.020 €	14.300 €
3.950 – 4.049	29.800 €	20.860 €	14.900 €
4.050 – 4.149	31.000 €	21.700 €	15.500 €
4.150 – 4.249	32.200 €	22.540 €	16.100 €
4.250 – 4.349	33.400 €	23.380 €	16.700 €

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

4.350 – 4.449	34.600 €	24.220 €	17.300 €
4.450 – 4.549	35.800 €	25.060 €	17.900 €
4.550 – 4.649	37.000 €	25.900 €	18.500 €
4.650 – 4.749	38.200 €	26.740 €	19.100 €

3) Τα δίδακτρα που καταβλήθηκαν ετησίως σε ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης.

Για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, όπως αυτή προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Εξαιρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται σε εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και στα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στην περίπτωση διαζευγμένων γονέων όπου άλλος γονέας βαρύνεται με τα τέκνα και άλλος καταβάλλει τις δαπάνες διδασκτρων των τέκνων, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα βαρύνει τον γονέα που καταβάλλει τις δαπάνες αυτές.

4) Τα ποσά μισθοδοσίας που καταβάλλονται σε οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη ορίζεται στο κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων. Εξαιρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό καθώς και οι δαπάνες που καταβάλλονται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση, ή φυσική αναπηρία, ή είναι ηλικίας άνω των 65 ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.

5) Τα σκάφη αναψυχής. Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης κλιμακώνεται ως εξής:

α) Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου χωρίς χώρο ενδιαίτησης (ταχύπλοα και μη) ολικού μήκους μέχρι 5 μέτρα, η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης ανέρχεται στο ποσό των 4.000 ευρώ. Για τα πάνω από 5 μέτρα, το ποσό αυτό αυξάνεται κατά 2.000 ευρώ το μέτρο.

β) Για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρους ενδιαίτησης, ολικού μήκους μέχρι και 7 μέτρα, η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης ορίζεται στο ποσό των 12.000 ευρώ. Για τα ίδια σκάφη με μήκος πάνω από 7 και μέχρι 10 μέτρα προστίθενται 3.000 ευρώ για κάθε ένα επιπλέον μέτρο μήκους. Για σκάφη άνω των 10 μέτρων και μέχρι 12 μέτρα, προστίθενται 7.500 ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους. Για σκάφη άνω των 12 μέτρων και μέχρι 15 μέτρα, προστίθενται 15.000 ευρώ για κάθε ένα επιπλέον μέτρο μήκους. Για σκάφη άνω των 15 μέτρων και μέχρι 18 μέτρα, προστίθενται 22.500 ευρώ, για κάθε ένα επιπλέον μέτρο μήκους. Για σκάφη άνω των 18 και μέχρι 22 μέτρα, προστίθενται 30.000 ευρώ για κάθε ένα επιπλέον μέτρο μήκους. Τέλος, για σκάφη πάνω από 22 μέτρα, προστίθενται 50.000 ευρώ για κάθε επιπλέον μέτρο μήκους.

Τα ποσά της περίπτωσης αυτής μειώνονται 50% για τα πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευαστεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξ' ολοκλήρου από ξύλο, τύπων «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι» και «λίμπερτυ», που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση.

Η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης κάθε σκάφους μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του κατά ποσοστό 15% αν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα πάνω από 5 και μέχρι δέκα 10 έτη από τη χρονιά που νηολογήθηκε για πρώτη φορά και κατά 30% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΙΣΤΙΟΦΟΡΑ			
Μήκος Σκάφους	Τεκμήριο Σκάφους		
(μέτρα)	(Ετος Πρώτης Νηολόγησης)		
	2009+	2004-2008	Ως 2003
Ως 7	6.000 €	5.100 €	4.200 €
7,5 – 8,5	7.500 €	6.375 €	5.250 €
8,5 – 9,5	9.000 €	7.650 €	6.300 €
9,5 – 10,5	10.500 €	8.925 €	7.350 €
10,5 – 11,5	14.250 €	12.112,50 €	9.975 €
11,5 – 12,5	18.000 €	15.300 €	25.200 €
12,5 – 13,5	25.500 €	21.675 €	17.850 €
13,5 – 14,5	33.000 €	28.050 €	23.100 €
14,5 – 15,5	40.500 €	34.425 €	28.350 €
15,5 – 16,5	51.550 €	43.987,50 €	36.225 €
16,5 – 17,5	63.000 €	53.550 €	44.100 €
17,5 – 18,5	74.250 €	63.112,50 €	51.975 €
18,5 – 19,5	89.250 €	75.862,50 €	62.475 €
19,5 – 20,5	104.250 €	177.225 €	72.975 €
20,5 – 21,5	119.250 €	202.725 €	83.475 €
21,5 – 22,5	134.250 €	228.225 €	93.975 €
22,5 – 23,5	159.250 €	270.725 €	111.475 €
23,5 – 24,5	184.250 €	313.225 €	128.975 €

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Τα παραπάνω ποσά του πίνακα μειώνονται κατά 50% για τα ιστιοφόρα σκάφη.

Για σκάφη με μόνιμο ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος, ενώ τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για την επαγγελματική δαπάνη.

Επίσης, αναγνωρίζεται πλέον η ακινησία για τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης. Για την απόδειξη του χρόνου ακινησίας πρέπει να συνυποβάλλεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος βεβαίωση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής για το ακριβές χρονικό διάστημα (χρόνος έναρξης και λήξης ακινησίας ή συνέχιση της ακινησίας κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους), που θα προκύπτει από τις αντίστοιχες καταχωρήσεις σε σχετικό βιβλίο που θα τηρείται από αυτή.

6) Τα ανεμόπτερα, τα αεροσκάφη και τα ελικόπτερα.

Η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης για ανεμόπτερα, αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν ορίζεται ως εξής:

α) Για κάθε ανεμόπτερο, στο ποσό των 8.000 ευρώ.

β) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των 65.000 ευρώ για τους 150 πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους. Για κάθε ίππο πάνω από τους 150, προσαυξάνεται κατά 500 ευρώ.

γ) Για αεροσκάφη αεροπροωθούμενα (JET) στο ποσό των 200 ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης.

δ) Για τις υπερελαφρές πτητικές αθλητικές μηχανές στο ποσό των 20.000 ευρώ.

Τα παραπάνω ποσά δεν μειώνονται λόγω ακινησίας ή παλαιότητας.

7) Οι πισίνες

Οι δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) εξακολουθούν να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης. Για τις εξωτερικές δεξαμενές κολύμβησης, η δαπάνη αυτή ορίζεται, κλιμακωτά, σε 160 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι και τα 60 τετραγωνικά μέτρα και σε 320 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για επιφάνεια άνω των 60 τετραγωνικών μέτρων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και όταν η δεξαμενή είναι συναρμολογούμενη.

Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης, τα παραπάνω ποσά αυτής της περίπτωσης διπλασιάζονται.

Προκειμένου για κοινόχρηστες πισίνες που βρίσκονται σε συγκροτήματα πολυκατοικιών, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης επιμερίζεται στους ιδιοκτήτες των ακινήτων με βάση τα χιλιοστά κάθε διαμερίσματος στο οικόπεδο.

Εξωτερική πισίνα		Εσωτερική πισίνα	
Επιφάνεια	Ποσά τεκμηρίων	Επιφάνεια	Ποσά τεκμηρίων
30 τ.μ	4800	30 τ.μ	9600
40 τ.μ.	6400	40 τ.μ.	12800
50 τ.μ.	8000	50 τ.μ.	16000
60 τ.μ.	9600	60 τ.μ.	19200
70 τ.μ.	12800	70 τ.μ.	25600
80 τ.μ.	16000	80 τ.μ.	32000
90 τ.μ.	19200	90 τ.μ.	38400
100 τ.μ.	22400	100 τ.μ.	44800

8) Ελάχιστη ετήσια δαπάνη διαβίωσης

Για κάθε φορολογούμενο, λαμβάνεται υπόψη, εκτός των προαναφερομένων τεκμηρίων, και ένα ποσό ως ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης. Το ποσό αυτό ορίζεται σε 3.000 ευρώ, προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο, και σε 5.000 ευρώ, προκειμένου για συζύγους που υποβάλλουν κοινή

δήλωση. Η ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης εφαρμόζεται εφόσον ο φορολογούμενος δηλώνει οποιουδήποτε ύψους πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα. Αυτό σημαίνει ότι τα ελάχιστα ποσά τεκμηρίων των 3.000 ή των 5.000 ευρώ θα εφαρμοστούν φέτος ακόμη και σε φορολογούμενους που είχαν το προηγούμενο έτος έστω και 0,01 ευρώ εισόδημα από τόκους καταθέσεων! Θα εφαρμοστούν επίσης και σε φορολογούμενους με μηδενικά πραγματικά εισοδήματα έτους 2012, οι οποίοι όμως βαρύνονται με αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης για τις κατοικίες στις οποίες διέμεναν (ιδιόκτητες, ενοικιαζόμενες ή δωρεάν παραχωρούμενες) ή και για τυχόν άλλα περιουσιακά στοιχεία που διαθέτουν (ΙΧ αυτοκίνητα, βάρκες κ.λπ.)! Κι αυτό διότι οι φορολογούμενοι αυτού υποχρεούνται να εμφανίσουν στην Εφορία τεκμαρτά εισοδήματα! Οι μόνοι που απαλλάσσονται από τα ελάχιστα ποσά αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης είναι όσοι δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα αλλά ούτε και τεκμαρτά, δηλαδή αυτοί που είναι άποροι και ταυτόχρονα φιλοξενούνται σε σπίτια συγγενών ή φίλων τους, οπότε δεν βαρύνονται καν με αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης για τις κατοικίες στις οποίες διαμένουν.

Τα τεκμήρια διαβίωσης εφαρμόζονται μειωμένα κατά 30% των όσων προκύπτουν σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, προκειμένου για συνταξιούχους οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους.¹⁸

¹⁸

<http://www.money-money.gr/tool/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

Για τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος που δηλώνεται από τον φορολογούμενο, ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα χρηματικά ποσά που αναγράφονται στη δήλωση του φορολογούμενου. Τα ποσά αυτά μπορεί να είναι τα ακόλουθα:

- ✓ Τα εισοδήματα που απαλλάσσονται από τον φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, όπως μερίσματα των Ανωνύμων εταιριών, των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, οι μισθοί και οι συντάξεις των προσώπων που είναι τυφλοί αλλά αυτών που παρουσιάζουν αναπηρία πάνω από 80%, τα ποσά των υποτροφιών από το Δημόσιο κ.λπ.
- ✓ Επαναπατριζόμενα κεφάλαια, δηλαδή όταν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που φορολογούνται στην Ελλάδα και διαθέτουν τα κεφάλαιά τους στις τράπεζες του εξωτερικού, έχουν την δυνατότητα να κάνουν επαναπατρισμό των κεφαλαίων τους.
- ✓ Χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα, όπως η είσπραξη αποζημίωσης από ασφαλιστική εταιρία, το εφάπαξ από ασφαλιστικό οργανισμό, κ.λπ.
- ✓ Χρηματικά ποσά που προέρχονται από την διάθεση περιουσιακών στοιχείων, όπως διαμερίσματα, οικόπεδα, παραχώρηση επικαρπίας ακινήτου, κ.λπ.
- ✓ Εισαγωγή συναλλάγματος. Σε αυτήν την περίπτωση, η εισαγωγή χρημάτων ποσών που δεν είναι υποχρεωτική η εκχώρησή τους στην τράπεζα της Ελλάδας, πρέπει να δικαιολογηθεί για τον τρόπο με τον οποίο αποκτήθηκαν αυτά τα ποσά στο εξωτερικό.
- ✓ Δάνεια για μείωση της ετήσιας δαπάνης. Σε αυτήν την περίπτωση, για να μπορέσουν να μειώσουν τη δαπάνη των τεκμηρίων, τα ποσά που προέρχονται από δάνεια πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφα, τα οποία να έχουν βέβαιη ημερομηνία.

- ✓ Δωρεές και γονικές παροχές, οι οποίες για να αποδειχτούν και να μειώσουν την ετήσια δαπάνη των τεκμηρίων, θα πρέπει η δήλωση για το φόρο της δωρεάς ή της γονικής παροχής να έχει υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι την 31.12.2010.
- ✓ Κέρδη από τυχερά παιχνίδια, όπως λαχεία, ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, κ.λπ. Ωστόσο, για την κάλυψη του τεκμηρίου εξαιρούνται τα κέρδη του καζίνου, καθώς από τα τηρούμενα βιβλία δεν προκύπτουν τα αναλυτικά στοιχεία του παίκτη και αν αυτός ωφελήθηκε ή ζημιώθηκε από τις δραστηριότητες του στο καζίνο.¹⁹

¹⁹ Γεώργιος Α. Κορομηλάς, «Φορολογικές σημειώσεις 2010 – 2011», εκδ. PROSVASIS, Αθήνα 2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ 5 ΚΑΙ 6 ΕΝΤΥΠΟΥ Ε1

Παράδειγμα 1: Έστω ο άγαμος φορολογούμενος «Χ» που τα πραγματικά του εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες ανέρχονται στο ποσό των 8.400,00€. Κατοικεί ως φιλοξενούμενος στην κατοικία των γονιών του κατά τη διάρκεια όλου του έτους. Επίσης έχει εισοδήματα από ενοίκια καταστημάτων ύψους 3.600,00€ όπως επίσης και εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες (100 στρέμματα ελιές στον Νομό Λασιθίου) ύψους 1.902,00€ (Το συγκεκριμένο εισόδημα προκύπτει από τους πίνακες αντικειμενικού προσδιορισμού αγροτικών εισοδημάτων που τον βρίσκουμε στον παρακάτω συνδεσμο:

http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/Services/documents_polites/agr2014.xls.)

Έχει στην κατοχή του αυτοκίνητο ι.χ 2.249 κ.ε. με έτος πρώτης κυκλοφορίας 2010. Επίσης αγόρασε στην αρχή του έτους έναντι 2.500,00€, ξύλινο σκάφος 5 μέτρων με αριθμό νηολογίου Λ.Α.Ν. 28 με έτος κατασκευής το 2012, τύπου «λίμπερτι», το οποίο προέρχεται από την Ελληνική ναυτική παράδοση. Παρακάτω θα αναλυθούν τα στοιχεία του παραπάνω φορολογούμενου σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που αναλύθηκαν σε αυτή την εργασία.

Τα πραγματικά εισοδήματα του παραπάνω φορολογούμενου είναι τα εξής:

Συνολικά πραγματικά εισοδήματα	
Εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες	8.400,00€
Εισοδήματα από ενοίκια καταστημάτων	3.600,00€
Εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες	1.902,00€
ΣΥΝΟΛΟ	13.902,00€

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Τα τεκμαρτά εισοδήματα του παραπάνω φορολογούμενου είναι τα εξής:

Τεκμαρτά εισοδήματα	
Τεκμήριο αυτοκινήτου (Μείωση 30% λόγω παλαιότητας)	7,420,00€
Τεκμήριο σκάφους (50% μείωση λόγω ξύλινου τύπου)	2.000,00€
Τεκμήριο αγοράς σκάφους	2.500,00€
Τεκμήριο διαβίωσης άγαμου	3.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ	14.920,00

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι τα τεκμαρτά του εισοδήματα υπερβαίνουν τα πραγματικά και για αυτόν το λόγο θα φορολογηθεί σύμφωνα με τα τεκμαρτά του εισοδήματα.

Στην επόμενη σελίδα ακολουθεί η συμπλήρωση των ανάλογων κωδικών στο έντυπο Ε1, όπως και στο τέλος όλων των επόμενων παραδειγμάτων.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Παράδειγμα 2: Έστω ο έγγαμος φορολογούμενος «Χ» με τη φορολογούμενη «Ψ». Τα συνολικά τους πραγματικά εισοδήματα ανέρχονται στο ποσό των 14.600,00€. Ιδιοκατοικούν σε κύρια κατοικία με επιφάνεια 200τ.μ σε περιοχή με τιμή ζώνης 2.600,00€. Έχουν στην κατοχή τους τρία ιδιωτικής χρήσεως αυτοκίνητα. Το πρώτο είναι 3000κ.ε με πρώτη αδειά κυκλοφορίας το 2008. Ανήκει κατά 50% στην σύζυγο(το υπόλοιπο 50% ανήκει στον υιό της) και το είχε στην κατοχή της σε όλο το έτος. Το δεύτερο είναι 2000κ.ε με πρώτη άδειά κυκλοφορίας το 2008. Ανήκει στον υπόχρεο κατά 50%(το υπόλοιπο 50% ανήκει στην κόρη του) και το είχε στην κατοχή του όλο το έτος. Το τρίτο είναι 700κ.ε με πρώτη αδειά κυκλοφορίας το 2007. Ανήκει κατά 100% στον υπόχρεο και το έχει στην κατοχή του για ένα μήνα μέσα στο έτος καθώς το αγόρασε 1/12/2013 από ιδιώτη έναντι 1.500,00€ μετρητοίς. Τέλος, ο υπόχρεος έχει στην κατοχή του δύο σκάφη ανοιχτού τύπου κατά 100% και για όλο το έτος. Το μέν πρώτο είναι νηολογημένο το 1995 και είναι 6 μέτρα. Το δε δεύτερο είναι νηολογημένο το 1992 και είναι 7 μέτρα. Παρακάτω θα γίνει ανάλυση των τεκμηρίων που βαρύνουν τους συγκεκριμένους φορολογούμενους σύμφωνα με τα όσα προαναφέρθηκαν παραπάνω στη συγκεκριμένη εργασία.

Αντικειμενική δαπάνη κύριων χώρων (Τ.Ζ κάτω από 2.799,00€)			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
Έως 80 τμ.	80	40	3200
Από 81 έως 120 τμ	40	65	2600
Από 121 έως 200	80	110	8800
Σύνολο			14600

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Αντικειμενική δαπάνη αυτοκινήτων				
Κυβισμός	Έτος πρώτης κυκλοφορίας	Μήνες κυριότητας	Ποσοστο συνιδιοκτησίας	Τεκμήριο
3000	2008	12	50% (Σύζυγος)	6.230,00
2000	2008	12	50% (Υπόχρεος)	3.080,00
700	2007	1	100% (Υπόχρεος)	233,33
			ΣΥΝΟΛΟ	9.543,33

Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτου	1.500,00

Αντικειμενική δαπάνη σκαφών αναψυχής				
Μέτρα	Έτος πρώτης νηολόγησης	Μήνες κυριότητας	Ποσοστο συνιδιοκτησίας	Τεκμήριο
6	1995	12	100% (Υπόχρεος)	4.200,00
7	1992	12	100% (Υπόχρεος)	5.600,00
			ΣΥΝΟΛΟ	9.800,00

Συνολική αντικειμενική δαπάνη	
Τεκμήριο διαβίωσης εγγάμων	5.000,00
Τεκμήριο κύριας κατοικίας	14.600,00
Τεκμήριο αυτοκινήτων	9.543,33
Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτου	1.500,00
Τεκμήριο σκαφών	9.800,00
ΣΥΝΟΛΟ	40.443,33

Πραγματικά εισοδήματα	14.600,00

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω σύνολα, παρατηρούμε ότι τα πραγματικά εισοδήματα του φορολογούμενου του παραδείγματος, υστερούν σημαντικά σε σχέση με τον τεκμαρτό προσδιορισμό του εισοδήματος του. Συμπεραίνουμε έτσι ότι θα φορολογηθεί σύμφωνα με τα τεκμαρτά του εισοδήματα.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Άβροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περ. 2, 3, 4)	301	11000		302	3600
2. Άβροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περ. 1, 3, 4)	303			304	
3. Άβροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περ. 1, 2, 4)	321			322	
4. Αμοιβές αθλητών και επιδόματα ανέργων των παρ. 2 & 3 του άρθρ. 33 ν. 1892/90.	317			318	
5. Εισόδημα από ατομ. Επιχ. Παροχής υπηρεσιών ή ελευθ. Επαγγ. Της παρ.1 άρθρ. 45 ΚΦΕ	307			308	
6. Άβροισμα καθαρών ποσών από παροχή εργασίας με εργόσημο	309			310	
7. Εισόδημα από οικοδομικά ένσημα, αυτοαφώλιση κτλ	311			312	
8. Εισόδημα των περ. 1,2,3,4,5,6,7 για το οποίο δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση	343			344	

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Υπόχρεου

Της συζύγου

1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης με βάση :																			
α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.																			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΜΕΣΟΛΑΜΒΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ Η ΔΩΡΕΑ ΠΑΡΑΧΩΡΟΥΜΕΝΗ		ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ		ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΙΚΑ ΟΡΟΣΤΕΙΟ	ΕΠΙΘΑΛΑΜΕΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ			ΕΠΙΘΑΛΑΜΕΣ ΒΟΗΘΗΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΕΠΙΘΑΛΑΜΕΣ ΣΥΝΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΥΛΑΒΟΚΤΗΤΙΑΣ ΕΚΜΕΤΕΛΕΥΣΗΣ		ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗ	* ΤΙΜΗ ΖΩΝΗΣ Η ΤΙΜΗ ΕΚΚΟΙΜΗΣ					
	ΑΝΑΓΡΑΦΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ		ΟΧΙ	211	212			213	214			215	216			
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	203		240		0	211	212	213	214	215	216	217	218	219					
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ	204	55054848				211	212	213	214	215	216	217	218	219					
γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ	205					211	212	213	214	215	216	217	218	219					
δ) ΤΡΙΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ	206					211	212	213	214	215	216	217	218	219					
β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές κατοικίες																			
γ) τα επιβατικά αυτά/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειες, ατομική - εταιρική επιχ/ση, κοινωνικών και κοινοπραξιών)																			
707																			
708																			
Κ.Α.	Α.Φ.Μ. κυρίου ή κάτοχου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.	Κ.Α.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		Κ.Α.	Κυβικά εκστ.	Μήνες κυριότητας	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικατ. %	Κ.Α.	Ετος πρώτης κυκλοφ.								
			Γράμματα	Αριθμός								851	852	853	854	855	856	857	
840	999999999	750	AAA	1111	708	3000	791	12	771	50	779	2008	851		852		6230		
841	1000000000	751	BBB	2222	708	2000	792	12	772	50	779	2008	853	3080	854				
842	1000000000	752	ΓΓΓ	3333	708	700	793	1	773	100	777	2007	855	233,3	856				
843		753			708		794		774		778		857		858				
δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)																			
Κ.Α.	Α.Φ.Μ. κυρίου ή κάτοχου	Αριθμός σκαφών	Κ.Α.	Ισχύς	Κ.Α.	Χώροι ενδολιπίσης	Κ.Α.	Ποσοστό ενδολιπίσης %	Κ.Α.	Πρώτη χρήση	Κ.Α.	Μήνες κυριότητας	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικατ. %	Κ.Α.	Μήτρο μήκος			
844	1000000000	175	778	ΝΑΙ	1	785	ΝΑΙ	1	717	100	729	1995	733	12	747	6	711	4200	712
845	1000000000	451	780	ΝΑΙ	1	786	ΝΑΙ	1	718	100	730	1992	734	12	748	7	713	5600	714
ε) τα αεροσκάφη, ελικόπτερα Ι.Χ. και ανεμόπτερα																			
Στοιχεία αεροσκάφους και ημερομηνία	Τύπος	Αριθμός σκαφών καταχωρησθέντων	Αριθμός συνδικατ. μελών	Ποσοστό συνδικατ. %		Κ.Α.	Μήνες κυριότητας	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικατ. %	Κ.Α.	Μήτρο μήκος								
				Κ.Α.	της σύζυγου	Κ.Α.	708	710	737	738	738	738	715		716				
στ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πιτσίνες)																			
Κ.Α.	Εξωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδικατ. %		Κ.Α.	Εσωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδικατ. %													
		Κ.Α.	της σύζυγου			Κ.Α.	υπόχρεου	Κ.Α.	της σύζυγου	Κ.Α.	της σύζυγου								
767		735	736	788		757		758											
ζ) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για διδάκτρα σε σχολεία																			
η) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτ/ων και δασκάλους																			
2. Από τη δαπάνη που καταβάλλετε:																			
α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων κτλ. Οχημάτων																			
β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ. Σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών																			
γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 10.000 €																			
δ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ)																			
ε) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κτλ.																			
719																			
720																			
721																			
722																			
723																			
724																			
725																			
726																			
727																			
728																			

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Παράδειγμα 3: Έστω ο έγγαμος φορολογούμενος «X» με τη φορολογούμενη «Ψ». Τα συνολικά τους πραγματικά εισοδήματα ανέρχονται στο ποσό των 18.000,00€. Ιδιοκατοικούν σε κύρια κατοικία με επιφάνεια 74τ.μ και βοηθητικούς χώρους 25τ.μ σε περιοχή με τιμή ζώνης 2.450,00€. Έχουν στην κατοχή τους δύο ιδιωτικής χρήσεως αυτοκίνητα. Το πρώτο είναι 1800κ.ε με πρώτη αδειά κυκλοφορίας το 2003. Ανήκει κατά 100% στην σύζυγο και το είχε στην κατοχή της για 11 μήνες. Το δεύτερο είναι 1300κ.ε με πρώτη αδειά κυκλοφορίας το 1997. Ανήκει στην σύζυγο κατά 100% και το είχε στην κατοχή της για ένα μήνα. Το πρώτο αυτοκίνητο που αναφέρθηκε πωλήθηκε 30/11/2013 έναντι 3.000,00€ και το δεύτερο αγοράστηκε 1/12/2013 έναντι 5.960,00€ μετρητοίς. Παρακάτω θα γίνει ανάλυση των τεκμηρίων που βαρύνουν τους συγκεκριμένους φορολογούμενους σύμφωνα με τα όσα προαναφέρθηκαν παραπάνω στη συγκεκριμένη εργασία.

Αντικειμενική δαπάνη κύριων χώρων (Γ.Ζ κάτω από 2.799,00€)			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
Έως 80 τμ.	74	40	2960
Αντικειμενική δαπάνη βοηθητικών χώρων			
Έως 80 τμ.	25	40	1000
Σύνολο			3960

Αντικειμενική δαπάνη αυτοκινήτων				
Κυβισμός	Έτος πρώτης κυκλοφορίας	Μήνες κυριότητας	Ποσοστο συνιδιοκτησίας	Τεκμήριο
1800	2003	11	100% (Σύζυγος)	3.483,33
1300	1997	1	100% (Σύζυγος)	191,67
			ΣΥΝΟΛΟ	3.675,00

Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτου	5.960,00

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Συνολική αντικειμενική δαπάνη	
Τεκμήριο διαβίωσης εγγάμων	5.000,00
Τεκμήριο κύριας κατοικίας	3.960,00
Τεκμήριο αυτοκινήτων	3.675,00
Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτου	5.960,00
ΣΥΝΟΛΟ	18.595,00

Πραγματικά εισοδήματα	18.000,00
Εισόδημα από πώληση Ι.Χ	3.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	21.000,00

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω σύνολα, παρατηρούμε ότι τα πραγματικά εισοδήματα του φορολογούμενου μετά και την προσθήκη του εισοδήματος από την πώληση του αυτοκινήτου, υπερβαίνουν τον τεκμαρτό προσδιορισμό του εισοδήματος του φορολογούμενου, άρα θα φορολογηθεί σύμφωνα με τα πραγματικά του εισοδήματα.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ			
Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
1. Άθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περ. 2, 3, 4)	301	13000	302
2. Άθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περ. 1, 3, 4)	303		304
3. Άθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περ. 1, 2, 4)	321		322
4. Αμοιβές αθλητών και επιδόματα ανέργων των παρ. 2 & 3 του άρθρ. 33 ν. 1892/90.	317		318
5. Εισόδημα από ατομ. Επιχ. Παροχής υπηρεσιών ή ελευθ. Επαγγ. Της παρ.1 άρθρ. 45 ΚΦΕ	307		308
6. Άθροισμα καθαρών ποσών από παροχή εργασίας με εργόσημο	309		310
7. Εισόδημα από οικοδομικά ένσημα, αυτοαπόσβεση κτλ	311		312
8. Εισόδημα των περ. 1,2,3,4,5,6,7 για το οποίο δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση	343		344

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ												Υπόχρεο	Της συζύγου
1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης με βάση :												α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ													
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΕΙΒΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ													
												0	
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ												74	25
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ												218	219
γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ												225	226
δ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές κατοικίες												707	708
ε) τα επιβατικά αυτο/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής - εταιρικής επιχ/σης, κοινωνικών και κοινοπραξιών)													
δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)													
ε) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής													
ζ) τα αεροσκάφη, ελικόπτερα Ι.Χ. και ανεμόπτερα													
σ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πιστίνες)													
ζ) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για διδάκτρα σε σχολεία													
η) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτ/των και δασκάλους													
2. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:													
α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων κτλ. Οχημάτων												719	720
β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ. Σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών												721	722
γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 10.000 €												723	724
δ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ)												725	726
ε) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κτλ.												727	728

15. Ενοίκια ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία παιδιών που σπουδάζουν και περίπτ. 14												Υπόχρεο	Της συζύγου
16. Δαπάνη για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών κτλ.												419	420
17. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων αλλοδαπής δόμησης, δωρεές κτλ.												781	782
18. Επαναπληρωζόμενα κεφάλαια (άρθρ. 18 ν. 3842/10)												783	784
19. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από το φόρο												787	788

Παράδειγμα 4: Εδώ παρατίθεται ένα γενικό παράδειγμα, το οποίο περιλαμβάνει διάφορες περιπτώσεις αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν το οικονομικό έτος 2014(χρήση 1/1/13-31/12/13).

Οι τιμές ζώνης που χρησιμοποιήθηκαν είναι υποθετικές και δεν προκύπτουν από τα αντίστοιχα οικοδομικά τετράγωνα.

Έστω ο φορολογούμενος «X» που είναι έγγαμος με τη φορολογούμενη «Y» και έχουν πραγματικά συνολικά εισοδήματα 100.000,00 €. Τα δεδομένα του παραδείγματος είναι τα εξής:

1. Ιδιοκατοικούν (κύρια κατοικία) σε διαμέρισμα που βρίσκεται στον 3ο όροφο επί της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη – Νίκαια. Το διαμέρισμα αυτό έχει επιφάνεια κύριων χώρων 85 τμ. και επιφάνεια βοηθητικών χώρων 10 τμ. Το ακίνητο ανήκει σε ποσοστό 100% στον υπόχρεο «X» και βρίσκεται σε περιοχή με τιμή ζώνης έστω 2.100,00 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Οι δρόμοι που περικλείουν το οικοδομικό τετράγωνο είναι οι ακόλουθοι: Ταξιαρχών, Σερρών, Σπετσών.

2. Χρησιμοποιούν ως πρώτη δευτερεύουσα κατοικία, διαμέρισμα που βρίσκεται στον 1ο όροφο επί της οδού Ελ. Βενιζέλου 15 – Βέροια. Το διαμέρισμα αυτό έχει επιφάνεια κύριων χώρων 95 τμ. και επιφάνεια βοηθητικών χώρων 25 τμ. Το ακίνητο αυτό έχει παραχωρηθεί δωρεάν από τον πατέρα του «X» για να διαμένει και βρίσκεται σε περιοχή με τιμή ζώνης 1.500,00 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Οι δρόμοι που περικλείουν το οικοδομικό τετράγωνο είναι οι ακόλουθοι: Μητροπόλεως και Εθν. Αντίστασης.

3. Ιδιοκατοικούν (δεύτερη εξοχική κατοικία) σε μονοκατοικία που βρίσκεται επί της οδού Μελά 6 – Καλλιθέα Χαλκιδικής. Η μονοκατοικία αυτή είναι τύπου μεζονέτας και αποτελείται από ισόγειο και πρώτο όροφο που επικοινωνούν με εσωτερική σκάλα. Η επιφάνεια των κύριων χώρων της μονοκατοικίας είναι 100 τμ. και των βοηθητικών χώρων 30 τμ. και βρίσκεται σε περιοχή με τιμή ζώνης 2.500,00 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Οι δρόμοι που περικλείουν το οικοδομικό τετράγωνο είναι οι ακόλουθοι: Μακεδονομάχων

και Ναούσης. Η μονοκατοικία ανήκει κατά ποσοστό 100% πλήρους κυριότητας στη σύζυγο «Υ».

4. Ο υπόχρεος «X» διαθέτει ένα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο 1.926 κ.ε. με αριθμό κυκλοφορίας ΙΟΑ 8057. Το αυτοκίνητο αυτό , ήταν σε ακινησία από 1/1/14 έως 31/08/2014. Το έτος της πρώτης του άδειας είναι το 2011 και του ανήκει σε ποσοστό 100%.

5. Η σύζυγος «Υ» διαθέτει ένα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο 1.326 κ.ε. με αριθμό κυκλοφορίας ΜΑΕ 7981. Το αυτοκίνητο αυτό ανήκει στη σύζυγο κατά ποσοστό 100%, το έτος της πρώτης άδειας του ήταν το 2002 και το είχε στην κυριότητά της ολόκληρο το έτος.

6. Ο υπόχρεος «X» διαθέτει και ένα σκάφος αναψυχής ανοικτού τύπου μήκους 8 μέτρων. Το όνομα του σκάφους είναι «ΓΟΡΓΟΝΑ», ο αριθμός νηολογίου του είναι Σ.Ν. 17 και νηολογήθηκε στην Πρέβεζα το έτος 2007. Το σκάφος αυτό το είχε στην κυριότητα του ο υπόχρεος για ολόκληρο το έτος με 100% κατοχή.

7. Στη μονοκατοικία που βρίσκεται στην Καλλιθέα Χαλκιδικής και ανήκει στη σύζυγο «Υ», υπάρχει και εξωτερική δεξαμενή κολύμβησης (πισίνα) μήκους 50 τμ. που ανήκει κι αυτή κατά ποσοστό 100% στη σύζυγο με κόστος κατασκευής μέσα στο 2013, 25.000,00 €.

8. Ο υπόχρεος «X» κατέβαλλε το έτος 2013 για δίδακτρα σε ιδιωτικό γυμνάσιο, για τον γιο του, το ποσό των 5.600 €.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Κατοικίες:

1. Οι υπολογισμοί που αφορούν την κύρια κατοικία έχουν ως εξής:

Αντικειμενική δαπάνη κύριων χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
Έως 80 τμ.	80	40	3200
Από 81 έως 100 τμ	5	65	325
Σύνολο			3525

Αντικειμενική δαπάνη βοηθητικών χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
40 € ανα τμ.	10	40	400
			0
Σύνολο			400

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			3925

2. Υπολογισμός πρώτη δευτερεύουσα κατοικία:

Αντικειμενική δαπάνη κύριων χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
Έως 80 τμ.	80	40	3200
Από 81 έως 100 τμ	15	65	975
Σύνολο			4175

Αντικειμενική δαπάνη βοηθητικών χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
40 € ανα τμ.	25	40	1000
			0
Σύνολο			1000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			5175

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Επειδή πρόκειται για δευτερεύουσα κατοικία, θα υπολογιστεί το μισό της παραπάνω αντικειμενικής δαπάνης, δηλαδή: $5175,00 * 50\% = 2587,50$ €. Άρα, η συνολική αντικειμενική δαπάνη της πρώτης δευτερεύουσας κατοικίας που βαρύνει τον υπόχρεο, ανέρχεται στο ποσό των 2587,50 €

▮ Υπολογισμός δεύτερης δευτερεύουσα κατοικία:

Αντικειμενική δαπάνη κύριων χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
Έως 80 τμ.	80	40	3200
Από 81 έως 100 τμ	20	65	1300
Σύνολο			4500

Αντικειμενική δαπάνη βοηθητικών χώρων			
	Επιφάνεια σε τμ.	Δαπάνη ανά τμ.	Σύνολο αντικειμενικής δαπάνης
40 € ανα τμ.	30	40	1200
			0
Σύνολο			1200

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			5700

Επειδή πρόκειται για δεύτερη εξοχική κατοικία θα υπολογιστεί το μισό της παραπάνω αντικειμενικής δαπάνης δηλαδή $5.700,00 * 50\% = 2.850,00$ €. Στη συνέχεια θα έχουμε προσαύξηση κατά 20% της αντικειμενικής δαπάνης λόγω μονοκατοικίας άρα $2.850,00 * 20\% = 3.420,00$ €.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

 Υπολογισμος Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο του υπόχρεου:

Για 1.926 κ.ε. = 8.200,00 €

Συνολικό ποσό = 8.200 €. Επειδή ο υπόχρεος έβγαλε σε κίνηση το αυτοκίνητο στις 1.9.2013, η αντικειμενική δαπάνη δεν θα τον βαρύνει για ολόκληρο το έτος, αλλά για 4 μήνες. Άρα: $8.200,00 / 12 * 4 = 2734,00$ €. Άρα, η συνολική αντικειμενική δαπάνη του αυτοκινήτου που βαρύνει τον υπόχρεο, ανέρχεται στο ποσό των 2734,00 €.

 Οι υπολογισμοί που αφορούν το Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο της συζύγου έχουν ως εξής: Για 1.326 κ.ε. = 4600,00 €.

Συνολικό ποσό = 4.600,00 €. Επειδή το πρώτος έτος κυκλοφορίας του αυτοκινήτου είναι το 2002, η αντικειμενική δαπάνη θα μειωθεί λόγω παλαιότητας κατά ποσοστό 50% (χρονικό διάστημα πάνω από δέκα έτη). Συνεπώς: $4.600,00 - (4.600,00 * 50\%) = 4.600,00 - 2.300,00 = 2.300,00$ €. Άρα, η συνολική αντικειμενική δαπάνη του αυτοκινήτου που βαρύνει τη σύζυγο, ανέρχεται στο ποσό των 2.300,00 €.

 Υπολογισμός του σκάφους αναψυχής του υπόχρεου έχουν ως εξής: Επειδή το σκάφος αναψυχής ανοιχτού τύπου είναι 8 μέτρα, η αντικειμενική του δαπάνη είναι 10.000,00 €. Το ποσό αυτό θα μειωθεί όμως, λόγω παλαιότητας, γιατί η πρώτη νηολόγησή του έγινε το έτος 2007. Ο συντελεστής μείωσης είναι 15% (χρονικό διάστημα πάνω από πέντε και μέχρι δέκα έτη). Συνεπώς: $10.000,00 - (10.000,00 * 15\%) = 10.000,00 - 1.500,00 = 8.500,00$ €. Άρα, η συνολική αντικειμενική δαπάνη του σκάφους αναψυχής που βαρύνει τον υπόχρεο, ανέρχεται στο ποσό των 8.500,00 €.

 Υπολογισμός δεξαμενής κολύμβησης: Η επιφάνεια της εξωτερικής πισίνας είναι 50 τμ και η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη ανα τ.μ είναι 160€/τ.μ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Άρα, η συνολική αντικειμενική δαπάνη της δεξαμενής κολύμβησης που βαρύνει τη σύζυγο, ανέρχεται στο ποσό των 8.000,00 €

8. Το ποσό των 5600,00 € για δίδακτρα στο ιδιωτικό γυμνάσιο για τον γιό του, θα αναγραφεί στον κωδικό 769 του πίνακα 5 του εντύπου Ε1

Παρακάτω, παρατίθεται πίνακας με τη συνολική τεκμαρτή δαπάνη του υπόχρεου και της συζύγου του.

ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΚΜΗΤΙΟΥ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ			
Περιγραφή τεκμαρτών δαπανών	Υποχρεος	Σύζυγος	Σύνολο
Τεκμαρτή δαπάνη κατοικιών	6537	3420	9957
Τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων	2734	2300	5034
Τεκμαρτή δαπάνη σκαφών	8500	0	8500
Τεκμαρτή δαπάνη πισίνας	0	8000	8000
Τεκμαρτή δαπάνη δίδακτρα	5600	0	5600
Τεκμήριο διαβίωσης εγγάμων	5000		5000
Σύνολο	23371	13720	42091

ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΙΣΙΝΑΣ			
	Υποχρεος	Σύζυγος	Σύνολο
Κόστος πισίνας	0	25000	25000
Σύνολο	0	25000	25000

Σύνολο τεκμηρίων = σύνολο τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης + σύνολο τεκμηρίου κόστους κατασκευής πισίνας = 42.091,00 + 25.000,00 = 67.091,00

Σύμφωνα με τα παραπάνω, προκύπτει ότι τα πραγματικά εισοδήματα των φορολογούμενων είναι 100.000,00, ενώ το εισόδημα τους με βάση τα τεκμήρια είναι 67.091,00€.

Συνεπώς ο φορολογούμενος θα φορολογηθεί με βάση τα πραγματικά του εισοδήματα αφού αυτά καλύπτουν την τεκμαρτή δαπάνη η οποία προσδιορίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4172/2013.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η φορολογία είναι μια από τις πιο σημαντικές πηγές εσόδων ενός κράτους. Η φορολογία εισοδήματος σε παγκόσμιο επίπεδο βασίζεται συνήθως από εισδήματα που προκύπτουν από την εργασία. Στην Ελλάδα αντιθέτως, η φορολογία εισοδήματος καλύπτει ένα πιο ευρύ φάσμα εσόδων που προέρχεται από μισθωτή εργασία, γεωργικές και εμπορικές επιχειρήσεις, ελεύθερα επαγγέλματα, εισόδημα από ακίνητα και από κινητές αξίες.

Υπάρχουν δύο είδη εισοδήματος. Το πραγματικό και το τεκμαρτό. Στο πραγματικό εισόδημα εντάσσονται τα έσοδα που απέκτησε πραγματικά ο φορολογούμενος κατά το οικονομικό έτος και βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται από τις βεβαιώσεις εισοδήματος, τα βιβλία των επιχειρήσεων, τους τόκους καταθέσεων κλπ. Αντιθέτως το τεκμαρτό εισόδημα προκύπτει από υπολογισμούς, οι οποίοι στηρίζονται σε άλλα δεδομένα. Τα δεδομένα που είναι η βάση για το τεκματό εισόδημα είναι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, απόκτηση περιουσιακού στοιχείου και φυσικά η κατοχή ενός περιουσιακού στοιχείου.

Στόχος των τεκμηρίων είναι η εμφάνιση των πραγματικών εισοδημάτων του φορολογουμένου. Με αυτόν τον τρόπο θέλει το κράτος να αποφύγει την φοροδιαφυγή από τους πολίτες της. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που με τον υπολογισμό του τεκμαρτού εισοδήματος, αδικούνται πολλοί πολίτες.

Υπάρχουν δύο ειδών τεκμηρίων. Τα τεκμήρια διαβίωσης και τα τεκμήρια από περιουσιακά στοιχεία. Το τεκμήριο διαβίωσης υφίσταται όταν υπάρχει στη κατοχή του φορολογούμενου περιουσιακό στοιχείο και το τεκμήριο διαρκεί όσο αυτό βρίσκεται στην κατοχή του. Σε αυτή την κατηγορία είναι η κατοχή αυτοκινήτου, σκάφους, μοτοσυκλέτας κλπ.

Το τεκμήριο περιουσιακών στοιχείων υφίσταται όταν πραγματοποιείται μια περιστασιακή πράξη κατά την οικονομική περίοδο που γίνεται η φορολογική δήλωση. Σε αυτή την κατηγορία κατατάσσονται η αγορά ενός αυτοκινήτου, η πληρωμή δόσεων δανείου κλπ.

Ο υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος σε περίπτωση που το πραγματικό φορολογητέο εισόδημα ξεπερνά το τεκμαρτό, ισχύει η

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

φορολόγηση με βάση τα πραγματικά εισοδήματα. Σε περίπτωση που το άρθροισμα των τεκμηρίων είναι υψηλότερο του πραγματικού, η φορολόγηση γίνεται με βάση τα τεκμήρια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σύνταγμα της Ελλάδας Άρθρο 78 Σημείο 1
2. Σταυρακάκη Κατερίνα, 2013, Οι αλλαγές σε όλους του τομείς της φορολογίας στην Ελλάδα τα τελευταία πέντε (5) χρόνια. Διπλωματική εργασία.
(<http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2013/StavrakakiKaterina/attached-document-1387783776-812358-27102/StavrakakiAikaterini2013.pdf>)
3. Καραγιώργας, Δ., (1981), *Δημόσια Οικονομική 2 : οι Δημοσιονομικοί θεσμοί*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα
4. Βελέντζας Γιάννης, 2004, Οικονομικό Φορολογικό Δίκαιο, Εκδόσεις IuS Θεσσαλονίκη.
5. Γεωργακοπούλου Θ. , Πατσουράτης Β. (1993), *Δημόσια Οικονομική*, εκδόσεις Σμπίλιας, Αθήνα.
6. Ι. Δ. Καραγιάννης, Αικ. Δ. Καραγιάννη, Δ. Ι. Καραγιάννης, *Φορολογικά-Φοροτεχνικά Φορολογικές Δηλώσεις Παραδείγματα & Εφαρμογές*, 15η εκδ., Θεσσαλονίκη
7. Μπαμπινιώτης Γ., 2002, *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Εκδόσεις: Κέντρο Λεξικολογίας, β' Έκδοση
8. ΦΛΩΡΟΣ, Α. (2010) *Φορολογική Λογιστική*. Αθήνα : Σύγχρονη Εκδοτική
9. <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/7>
10. Σγουρινάκης Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α. Και Νάνου Μ. (2011) *Κώδικας φορολογίας εισοδήματος, Ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπιση*, Οικονομική Βιβλιοθήκη.
11. <http://forologikanea.gr/news>
12. Από το άρθρο 15 του ν. 2238/1994
13. <http://www.money-money.gr/tool/>
14. Γεώργιος Α. Κορομηλάς, «Φορολογικές σημειώσεις 2010 – 2011», εκδ. PROSVASIS, Αθήνα 2011